

1

tabor

taborniška revija
XLVI 2001 399 SIT

KDAJ?	KAJ?	KDO?
13. januar	Glas Jelovice (Rod svobodnega Kamnitnika) Tine Radinja	Taborniški vestnik 12/00 tineradinja@hotmail.com
28. - 29. januar	ZOT (Rod XI. SNOUB) Gregor Vinder	Taborniški vestnik12/00 gregor.vinder@guest.arnes.si
21. - 27. februar	Zimovanja (Ljubljana in Maribor)	
22. februar	Dan ustanovitelja - thinking day	www.scout.org
28. februar - 5. marec	Zimovanja (drugi kraji po Sloveniji)	
9. - 10. marec	Seminar za organizatorje taborjenj in šole v naravi (ZTS)	Pisarna ZTS (zts@rutka.net) www.zts.org
24. - 25. marec	NOT (Rod močvirskih tulipanov) Žiga Babšek	
30. marec - 1. april	Seminar za sodnike taborniških mnogobojev in drugih tekmovanj (ZTS)	Pisarna ZTS (zts@rutka.net) www.zts.org
31. marec	Bračičevi dnevi (Rod belega konja) Gregor Iršič	gregor.irsic@amis.net

NAPOVEDUJEMO

15. april	Mednarodni dan mladih prostovoljcev v okviru mednarodnega leta prostovoljstva	Pisarna ZTS (zts@rutka.net) www.iyv2001.org
22. april	50 let Zveze tabornikov Slovenije	aktivnosti po celi Sloveniji

Obletnica

Vsako leto se zgodi kaj pomembnega. Pa ne samo ena stvar, pač pa ogromno. In ena izmed množice obletnic, jubilejev in slavij je petdesetletnica Zveze. Prvih petdeset let je za nami, bi lahko rekli. Taborništvo je v tem času nedvomno napredovalo. Pred nekaj meseci sem prebiral stare Tabore. Pravzaprav praTabore, tiste iz leta '54 in še prej. Sicer mi ni bilo dano, da bi živel v tistih časih, da bi podrobneje razumel takratne dogodke, toda prebiranje Taborov ti da možnost skoka v čas, možnost odkritja, kaj je taborništvo ljudem pomenilo v tistem času.

Niso se obremenjevali z za uho prijetno zvonečimi in strokovno izoblikovanimi besednimi zvezami kot so neformalno izobraževanje oz. vzgoja. V poročilu v prvi številki Tabora iz leta 1951 je Črtomir Zorec lepo zapisal: "V imenu taborniki je zapopadeno bis-

tvo, to je taborjenje." Kaj lahko torej rečemo za vse 'velike' dogodke, na primer Izjavo o poslanstvu ali pa tudi Izjavo o vzgoji?

Ko sem se pogovarjal z enim od predstavnikov WOSM-a, Jošejem Warletto, na simpoziju v Gozd Martuljku, sem ga povprašal, čemu toliko hrupa o stvari, za katero vsi vemo, da jo počnemo – govorila sva o izjavi o poslanstvu skavtstva in neformalnem izobraževanju. Odgovoril mi je, da ta izjava kot taka ni toliko pomembna za nas, kot je pomembna za druge, ki skavtskega gibanja ne poznajo, da uvidijo njegovo prednost.

Morda bomo čez nekaj desetletij pošiljali le še sporočila za javnost. Na tiskovne agencije in par e-časopisov. Da bodo vedeli, s čim se ukvarja peščica Slovencev, ki se taborniki imenujejo in v gozd hodijo.

Matija Tonejc

Napovednik	2
Uvodnik	2

AKTUALNO

Lučka miru 2000	4
Filatelistična razstava	10
Pogovor z načelnikom	14
Prvi Tabor	16

IZ PRVE ROKE

Mnenje	20
Techuana	22

STROKOVNO

Internet	27
Potuha	28
Igre	30
Orientacija	31
ŽVN	32
Astronomija	34
Narava	36
Kosobrin	37
Izleti	38
Mednarodne strani	40

RAZVEDRILLO

Popotovanja	42
Trenutki	44
Ježev kotiček	45
Z znanjem do odgovora	46
Volk	46
Križanka	47

Tabor in Zveza tabornikov se najlepše zahvaljujeta vsem, ki so poslali novoletne čestitke.

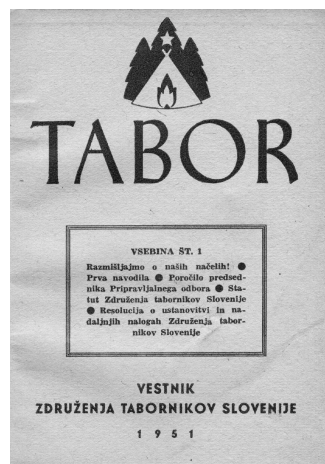

Lučka miru 2000, stran 4

Luč miru simbolizira mir. Mir je kot droben plamen na lučki, ki ga lahko širimo med ljudi, pa vendar moramo zanj neprestano skrbeti – paziti moramo, da ne ugasne.

Filatelistična razstava, stran 10

Gozdovništvo, skavtstvo in taborništvo je v Sloveniji prisotno tako dolgo, da bi težko presteli vse člane, vsa taborjenja, vse akcije, izlete in zlete, osvojene veščine in priznanja in kar za cel vlak bi bilo pošte, ki jo taborniki radi pišemo od vsepovsod.

Prvi Tabor, stran 16

Petdeset let že obstaja naša organizacija in ponosni smo lahko, da smo še danes največja mladinska organizacija v Sloveniji.

Glavni urednik: Igor Bizjak
 Odgovorni urednik: Matija Tonejc
 Urednici priloge Medo in Gozdovnik: Polona Robida, Špela Novak
 Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon
 Uredništvo: Jaka Bevk-Šeki (ilustracije), Igor Bizjak, Rafael Kalan, Primož Kolman, Tine Koloini, Branka Lešnjak, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Franci Pavšer ml., Tadej Pugelj-Pugy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak.

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.
 NASLOV UREDNIŠTVA:
 Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/300-08-20, fax 01/43-61-477, E-mail: zts@rutka.net;
 WWW: <http://www.zts.org>.
 Cena posameznega izvoda je 399 SIT, letna naročnina je 3800 SIT, za tujino pa 100 DEM.
 Tekoči račun: 50101-678-47184.

Rokopisov in fotografij ne vračamo. Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.
 Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8%.
 Grafična priprava: Tridesign d.o.o., Ljubljana
 Tisk: Tiskarna Skušek d.o.o., Ljubljana
 Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana
 Naslovnica: Črtomir

Luč Miru 2000

Črtomir

Luč miru simbolizira mir. Mir je kot droben plamen na lučki, ki ga lahko širimo med ljudi, pa vendar moramo zanj neprestano skrbeti – paziti moramo, da ne ugasne.

Priveditev na Dunaju

Pomen akcije "Luč miru iz Betlehema"

Luč miru se kot akcija opira na versko izročilo, vendar je te svoje religiozne temelje že davno prerasila. Vsakršna podobnost s krščanstvom ni naključna, kajti po krščanskem izročilu je božič čas miru in Evropa je po svoji tradiciji krščanska. Organizatorji in izvajalci akcije se zavedajo pomena akcije, katere glavni namen je širjenje zavesti o mi-

roljubnem sožitju, zato poudarjajo sporočilo – idejo Lučke miru, versko komponento pa puščajo ob strani. Udeleženci akcije ne obremenjujejo z versko tematiko, ki bi vsaj nekatere udeležence utegnili odvrniti še preden bi lahko sprejeli sporočilo miru. Raje puščajo vsakemu posamezniku v lastno presojo, s kolikšno in kakšno vsebino želi dopolniti svoje doživetje miru. In prav je tako, kajti le na takšen način je akcija lahko

sprejemljiva za vse in le tako lahko doseže vse, ki jim je namenjena.

Malo o zgodovini akcije

Akcijo "Luč miru iz Betlehema" je 1986 pričela izvajati avstrijska nacionalna radiotelevizijska hiša ORF, kot dopolnilo akcije "Luč v temo", s katero so zbirali pomoč za socialno ogrožene skupine. Luč miru so si zamislili kot zahvalo, darilo – simbol, ki so ga poda-

riili vsakemu, ki je sodeloval pri akciji "Luč v temo". Luč miru je v hipu prerasla svoj okvir, po Avstriji so jo začeli razširjati s pomočjo železnice, gasilcev, reševalcev ... od leta 1989 pa so vanjo intenzivno vključeni avstrijski skavti, ki so tudi prevzeli pobudo za razširjanje Luči miru po Evropi.

Vsako leto konec novembra v Betlehem odpotuje izbrani otrok – nosilec plamena, ki lučko prižge na mestu Jezusovega rojstva in nato plamen prinese v Avstrijo. Na Dunaju sredi decembra, vsako leto v drugi cerkvi, najprej poteka zelo kratka ekumenska (nadverska/vseverska) maša, nato pa se luč razdeli skavtom iz Evrope, ki jo širijo naprej. Letos je sodelovalo že 28 držav.

V Slovenijo so lučko najprej prinašali katoliški skavti, sedaj pa četrto leto pri tem z njimi sodelujemo tudi taborniki. V soboto zvečer se lučka najprej razdeli v Mariboru, v nedeljo dopoldne

Predstavniki petih najbolj razširjenih ver v Evropi

pa še v Ljubljani. Nato se lučka s pomočjo mreže katoliških skavtov, tabornikov in župnišč razširi po celi Sloveniji. Opozoriti moram, da organizatorji akcije želijo, da bi se lučka med ljudi raširila šele na božični večer, da bi se na takšen način sporočilo lučke še dodatno okrepilo z idejo božičnega miru.

Lučka Y2K

Letošnja odprava po lučko je bila najštevilčnejša do sedaj; s prvim kombijem smo se v Avstrijo odpravili v petek, še en kombi pa se nam je na prireditvi pridružil v soboto.

Na Dunaj je naša mešana odprava (ZSKSS + ZTS) prispela v petek popol-

Nosilci plamena

dan in preostanek dneva ter sobotno dopoldne izkoristila za ogledovanje Dunaja in druženje z drugimi skavti, ki se jih je letos na Dunaju zbralo nekaj čez 200.

Naslednji dan se nam je pridružil še drugi kombi s prav tako mešano zasedbo in skupaj smo na prireditvi predstavljali Slovenijo. Med kratko, enourno ceremonijo razdeljevanja luči, kjer so bili prisotni duhovniki petih največjih evropskih cerkva, ki so bili s svojimi ceremonijami zelo zelo kratki, so organizatorji še enkrat opozorili na pomen in sporočilo Lučke miru in poudarili, da je lučka, tako kot ideja, ki jo predstavlja, samo ena, ne glede na to kdo jo razširja med ljudi.

Takoj po zaključku prireditve smo odbrzeli v Maribor, kjer smo plamen na Glavnem trgu razdelili med prisotne tabornike in katoliške skavte, ki so jo odnesli vsak na svojo prireditev; eni na Grajski, drugi na Slomškov trg.

Z lučko smo še isti večer odpotovali v Ljubljano, kjer je bila naslednji dan maša za vse, ki so se je želeli udeležiti, lučka pa se je nato delila na skupni prireditvi opoldne pred Magistratom. Luč so nato še celo nedeljo ljudem delili člani Rodu sivega volka, ki so svojo "zasedo" postavili v parku Zvezda, hkrati pa so pobirali tudi prostovoljne prispevke za bivalce Loga pod Mangrtom in zbirali misli o miru. Med tem pa se je luč med ljudi že širila tudi po drugih, za poročevalca skrivnostnejših poteh.

V tednu po razdelitvi lučke miru, sta jo skupni delegaciji ZTS in ZSKSS predali tudi predstavnikom Državnega zbora in predsedniku republike.

Kako pa je akcija "Luč miru iz Betlehema" potekala pri vas?

Vprašanja, ki se mi zastavljajo ob akciji, in razmišljanja o njej

Zakaj je akcija pomembna zame?

Luč miru ni verska akcija ali akcija z versko vsebino. Je le akcija, katere ideja izvira iz naše skupne – evropske – kulture, ki je, zaradi zgodovinskih razlogov, tesno povezana s krščanstvom. Zato je izvajanje akcije umeščeno v neposredno bližino božiča, časa, ki je po svojem izročilu prežet z idejo miru. In če je ta ideja tudi sporočilo lučke miru, zakaj naj potem akcija ne bi potekala v času božiča?

Luč miru torej ni akcija, ki bi opevala Biblijo, katoliško cerkev ali kakšno drugo religijo, je akcija, ki poudarja isti cilj, h kateremu se intenzivno stremi že najmanj od ustanovitve Organizacije združenih narodov – mir!

Akcija ni religiozna, in če ne verjamete meni, potem je najbolje, da se udeležite razdeljevanja luči na Dunaju in se o povedanem prepričate sami. Verjemite, samo mi v Sloveniji zganjamo takšen halo okoli temeljev akcije, drugod so glede tega enotni.

Zakaj je akcija pomembna za Zvezo tabornikov Slovenije?

Luč miru je medijsko odmevna akcija, ki jo pokriva širok spekter medijev – časopisi, televizija, radio, internet (hej, o njej so poročali celo na radiu Salomon!). Je mednarodna – vseevropska akcija.

Je akcija, ki presega okvir Zveze tabornikov Slovenije, ki presega okvir skavtstva, ki je lahko razumljiva in s

Priziganje lučk pred magistratom

Skupna prireditev pred magistratom

tem dostopna širokemu krogu ljudi. Ima celo svoj lasten proizvod – lučko, ki si jo lahko vsakdo odnese domov. Akcija je zato lahko prepoznavna in ljudje se je še dolgo spominjajo. Je akcija ki promovira lahko razumljeno in splošno sprejeto idejo in tako posredno tudi širi zavest pomembnosti skavtskega gibanja in ZTS (ter seveda tudi ZSKSS) za družbo.

Zakaj je akcija pomembna za razvoj skavtskega gibanja v Sloveniji in tujini?

Je edina akcija, ki jo redno, vsako leto, kot enakopravni partnerici skupaj organizirata obe skavtski organizaciji v Sloveniji. Pomembna je, da se javnosti predstavita obe skavtski organizaciji, da se javnost opozarja, da obstajata dve skavtski organizaciji, in da se javnost

zave, kako pomembno in kako koristno je skavtsko gibanje za družbo.

Kajti, roko na srce, kakor mi, ki smo aktivno vključeni v skavtsko gibanje, vemo, kako pomembno je za nas, ki v njem sodelujemo, in za naš osebnostni razvoj, koliko stvari se lahko pri tem naučimo, in kakšne spretnosti pridobimo in koliko energije usmerimo v delo z mladino in njen – naš razvoj ... Torej, kakor to mi vemo, tisti, ki v gibanje niso oz. niso bili nikoli vključeni tega ne vedo in se zato ne morejo zavedati pomembnosti našega gibanja. Ti, ne vključeni, gledajo na tabornike in katoliške skavte kot le še na en krožek ali, bog ne daj, sekto.

Zato je za vse skavte pomembno, da lahko nevplesnim ponudimo nekaj, kar lahko razumejo in za kar vedo, da je potrebno in pomembno negovati in ši-

riti. To je, da tisti, ki to širijo, nesebično delujejo v dobro družbe.

Luč miru je takšna akcija in njena lahko razumljiva ideja je ideja o Miru.

In zakaj si moramo prizadevati akcijo izpeljati skupaj s katoliškimi skavti in z drugimi, ki bodo pri tem želeli sodelovati? Ravno zaradi same ideje, ki jo akcija poudarja. Ideje o miru, ki je nedeljiva. Nedeljiva, enotna je ideja kot ideja sama in nedeljiv, enoten je lahko tudi Mir. Zato moramo stremeti k temu, da bo enotna tudi akcija sama.

Stojnica Lučke miru

Volkovi smo tudi letos postavili stojnico v središču Ljubljane in mimoidočim delili MIR. Lučko so lahko odnesli, mnogi so se pa odločili, da nam tudi kaj pustijo. Misli in želje za boljši svet. Tu jih je nekaj:

Da se taborniki ne bi kregali.

Želim čisto vsem, da bi našli svojo pravo ljubezen.

Nič več nasilja nad otroki bi bila utopistična želja, vendar si tega zares želimo.

Nikoli ne obupaj, pa naj bo svet še tako črn!

Da ne bi bilo vojne v Izraelu.

Za mir v vsaki duši, svetu vsakega posameznika in čustvih vsakega otroka.

Srečen si šele takrat, ko osrečiš nekoga drugega.

Mir je prvo, kar potrebuješ za srečno življenje.

Želim si, da bi se vsi imeli radi.

Z vami, s teboj, z menoj, z njimi, usklajeno z naravo, MIR.

Želiva, da bi vsakdo našel svoj mir, svoj košček sreče pod soncem. Potem bo našel nekoga, ki mu je usojen. Skupaj bosta bolj prepričljivo širila mir in dobro med vsemi ljudmi.

Srce vpije v želji po miru. Zakaj so naša ušesa zanj tolikokrat gluha?

Lara, RSV

"Volčja zaseda" na Kongresnem trgu

Filatelistična razstava

Barbara Bizjak

Gozdovništvo, skavtstvo in taborništvo je v Sloveniji prisotno tako dolgo, da bi težko prešteli vse člane, vsa taborjenja, vse akcije, izlete in zlete, osvojene veščine in priznanja in kar za cel vlak bi bilo pošte, ki jo taborniki radi pišemo od vsepovsod. Vsega je v presežnikih, nekaj pa je tako unikatno in tako dragoceno, kot bi bilo to nemogoče ponoviti - in to je taborniška znamka. Res je. Samo eno imamo.

Kar pa ne pomeni, da ni bilo v filatelistično obeleževanje taborniških dogodkov vloženega že veliko truda, saj se lahko pohvalimo z velikim številom priložnostnih poštinih žigov in ovojníc.

Med taborniki je veliko zbirateljev, eden med njimi pa je gotovo nekaj posebnega, saj se je zbirateljstva lotil na sistematičen in nikakor ne pasiven način. To je Tone Simončič, starešina rodu Rožnik iz Ljubljane.

Tone Simončič je bil avtor filatelistične razstave, katere otvoritev je bila v petek, 8. decembra zvečer, v Vodnikovi domačiji v Ljubljani. Sam je dolga leta zbiral gradivo in dejavno deloval ob nastajanju priložnostnih filatelističnih obeležij. Razstava je bila organizirana v počastitev 75. obletnice ustanovitve Združenja slovenskih tabornikov.

Otvoritev se je udeležilo veliko tabornikov, zbirateljev in prijateljev taborništva. Mnogi so pričakovali predstavitev zbirke znamk in so bili morda presenečeni, ko so v vitrinah videli le skrbno pripravljeno in kronološko predstavljeno gradivo v obliki spominskih ovojnic in dopisnic. Vendar pa je podro-

Tone Simončič

Mitja Lamut - starešina Zveze tabornikov Slovenije

Ančka Gošnik Godec

ben pregled zbranega osupnil, saj so bile s priložnostnimi žigi obeležene številne pomembne akcije in dogodki od nekako začetka petdesetih let dalje, seveda na področju nekdanje države. Ob pregledovanju zbranega so se obujali spomini na nekdanje dogodke, med nami pa so bili tudi nekateri avtorji bodisi dotiskov na ovojnice in dopisnice, ali pa celostnih podob. Vabilu na razstavo se je odzvala tudi ilustratorka prve in edine slovenske znamke, gospa Ančka Gošnik Godec.

Ob razstavi je rod Rožnik poskrbel za izdajo spominskega ovitka in dopisnice ter žiga, žig sam pa ste lahko dobili tudi na razstavi. Mnogi so se odločili za nakup raznih ovojnic in ovojnice z novim žigom.

Vodja Vodnikove domačije nas je prijazno povabila v dvorano, kjer nam je na kratko predstavila zgodovino stavbe in same kulturne ustanove. Nato

Pogovor dveh strastnih zbirateljev

Zakuska

nam je spregovoril avtor razstave Tone Simončič in nam podrobno predstavil zgodovino filatelije v taborniški organizaciji. Starešina Mitja Lamut, tudi sam zbiratelj, pa nas je razveselil z novico, da nam bo morda v bližnji prihodnosti le uspelo izdati novo taborniško znamko, kar pa predstavlja v organizacijskem smislu pravi podvig.

Povabilu na prigrizek v klet dvesto petdeset let stare domačije so se radi vsi odzvali in še eno uspešno taborniško akcijo smo prijetno zaključili.

Upamo, da si je razstavo ogledalo dovolj netabornikov, ki so se lahko naučili, kako temeljito in resno se taborniki lotimo tudi področja, kot je filatelija, pa čeprav z omejenimi sredstvi in možnostmi. Upamo, da bomo ob naslednji okrogli obletnici lahko govorili o večjem številu taborniških znamk in da tudi zanimanje zanje in za zbirateljstvo tudi z novo generacijo ne bo ugasnilo.

Mnenje tabornikov o ...

Rodovo glasilo

Kako pogosto v rodu izdajate rodovo glasilo?

██████████
vsaj dvakrat na leto: 35,00%

██████████
v zadnjih 3 letih nismo izdali rodovega glasila: 23,33%

██████████
enkrat na leto ali na nekaj let: 23,33%

██████████
redno na mesec ali dva meseca: 18,33%

Skupaj glasov: 120

Mnenje tabornikov o ...

Porod

Pisarna ZTS praviloma enkrat mesečno izda POROD (pošta rodovom). Na kakšen način se informacije prenašajo do uporabnikov?

██████████
načelnik rodu o vsebini seznanjeni rodovo upravo: 57,50%

██████████
informacije se ne prenašajo: 24,17%

██████████
POROD je na razpolago vsem: 14,17%

██████████
tajnik rodu POROD razdeli med člane: 4,17%

Skupaj glasov: 120

Pogovor

Pugy

Program je naša osnovna dejavnost Darko Jenko o aktualnih vprašanjih v ZTS

Vedno zabaven in hudomušen, skozi svoja očala pa vražje natančen in dosleden. Zna prisluhniti in zaznavati okolje. Iskanje rešitev in reševanje problemov mu gresta dobro od rok. Takšen je Darko Jenko, novi načelnik ZTS, s katerim sem kot strokovni sodelavec za vzgojo in izobraževanje odraslih na njegovem področju "oblikoval" model odrasli v skavtstvu in pripravljaj opise del in nalog funkcionarjev v ZTS, dihal bohinjski zrak na inštruktorskih tečajih in ga opazoval pri promociji taborništva in Slovenije na zadnjem jamboreeju v Čilu.

Taborniško pot si začel v Rodu skalnih taborov, po številu članov drugem največjem rodu v Sloveniji, kjer si še vedno aktiven kot starešina rodu. Torej imaš še vedno kar pristen stik s takoiimenovano taborniško bazo. Ali obstaja kakšna velika razlika med načelnikom ZTS in starešino rodu?

Ena večjih razlik je vsekakor odgovornost, saj je treba na nivoju rodu skrbeti za razvoj določenega okolja v katerem deluje rodova uprava, kot načelnik ZTS pa se čutim odgovornega za vse rodove in njene člane.

Rast organizacije v preteklih treh letih ni bila taka, kot bi si želeli ali pa bi si zanj morali prizadevati, saj je bilo med srednjeročnimi cilji zapisano tudi zagotavljanje boljšega skavtstva za več mladih v Sloveniji. Kje vidiš razloge za to?

Za vse tako organizirane oblike združevanja mladih – še posebej v skavtstvu kjer skupine vodijo mladi – velja, da imajo vzpone in padce in tako

ocenjujem, da je tudi v ZTS prišel čas, ko se je po hitrem naraščanju v preteklih letih rast ustavila. Skrb za rast seveda ostaja in tako predvidevam, da bo eden od prvih korakov prevetritev programa ZTS – iz baze namreč prihajajo opozorila, da postaja program za posamezne skupine nezanimiv.

Funkcionarji v rodovih se hitro menjajo, izkušnje vodenja se ne prenašajo in mladi iščejo izzive drugod. Imas kakšen recept za te simptome?

Menim, da je lahko eden od odgovorov izvajanje modela Odrasli v skavtstvu, ki ponuja odgovore za učinkovito kadrovanje odraslih in usmerja tiste, ki prevzemajo funkcije, da jih opravljajo kvalitetno in dalj časa.

Prej si bil načelnik za vzgojo in izobraževanje odraslih. In ravno na tem področju naj bi usposabljanje funkcionarjev, predvsem vodij, pripomoglo k odpravi prej omenjenih simptomov. Ali lahko trenutno stanje nakazuje neučinkovitost na tem področju usposabljanja?

Vzgoja in izobraževanje je zagotovo najpomembnejše področje za zagotavljanje strokovnih kadrov. Namen področja je zagotavljanje možnosti za izobraževanje tistih, ki v organizaciji prevzemajo funkcije in za kakovostno opravljanje potrebujejo neko znanje. Po moji oceni razlog za neučinkovitost niso nezanimivi ali nepotrebni programi izobraževanja, ampak rodovi še niso v celoti spoznali pomembnosti usposabljanja svojih kadrov, pa naj bodo to vodniki, specialisti, načelniki, starešine ali druge podpirne funkcije v rodovih (blagajniki, propagandisti ...).

Kaj pa direktne kritike na račun učinkovitosti izobraževanja inštruktorjev, torej vodij, ki so direktno odgovorni za delo v rodovih? Rade Pribakovič je na skupščini izjavil, da so inštruktorski tečaji kratka šola ideologije ZTS-a, namesto da bi se tečajniki seznanili z množico situacij, ki jih bodo srečeval pri svojem delu.

Inštruktorski tečajji niso namenjeni temu, da bi na njih reševali konkretna vprašanja in dajali navodila oz. recepte, temveč bodoči načelniki rodov, družin in klubov na njih pridobivajo osnovna znanja, ki jih morajo za opravljanje teh funkcij imeti. Tu gre za vodenje, planiranje, organiziranost in izvajanja programa, nikakor pa pri tem ne gre za kakršnokoli ideologijo. Tudi Duhovnost, Temeljna načela in Prisega in zakoni so vsebine, ki jih mora vsak dober vodja poznati.

Jedro dejavnost ZTS je program. Kakšen je po tvoje trenutni program? Kakšen bi moral biti?

Nedvomno je program naša osnovna dejavnost, ostale dejavnosti pa predstavljajo podporo, da je izvajanje programa čim bolj učinkovito. Programu je podrejeno izobraževanje, zbiranje fi-

nančnih sredstev promocija v javnosti in tkanje mednarodnih niti povezovanja. Osnovni program je sicer dovolj dober in tudi vodniki, ki ga najbolj neposredno izvajajo v praksi, se na tečajih usposobijo in dobijo dovolj napotkov, seveda pa je od njihove iznajdljivosti, marljivosti in motivacije odvisno, kako ga v vodu predstavijo in izvedejo. Če so člani zadovoljni, potem z veseljem sodelujejo, če ne pa izzive poiščejo drugje.

Kakšno vlogo naj bi pri tem imela ZTS in območne organizacije?

ZTS bi morala program bolj približati rodovom, ki ga izvajajo, hkrati pa prenoviti in bolj natančno opredeliti. Delo v tej smeri že poteka s pomočjo orodja RAP za prenavo programa nacionalnih skavtskih organizacij, ki program definira skozi konkretne cilje za posamezno starostno vejo. Območne organizacije naj bi poskrbele za prenos znanja in usposabljanje vodnikov, ki bodo imeli jasno predstavo kaj v okviru programa izvajati, kako to najbolj učinkovito in zanimivo izvesti in zakaj vse to početi.

Zavezanost temeljnim načelom - prisegi in zakonom - skavtstva in usklajenost načel in ravnanja so cilji, zapisani v dolgoročnih izhodiščih ZTS. Po drugi strani pa je Aljoša Ravnikar idejo skavtstva v današnji družbi ocenil za preživeto in skavtstvo integralno povezal z vsemi drugimi dogajanjmi in vzpodbudami, ki so jih mladi deležni. Gre za nekakšno odpiranje in družbeno bolj aktivno delovanje. Ali so te spremembe vidne tudi na tvojem kažipotu?

Načela svetovne organizacije, ki veljajo že od ustanovitve gibanja naprej, so po mojem mnenju tista srčika delovanja, ki opredeljujejo delovanje številnih skavtskih organizacij povsod po

svetu in naj bi takšna kot so ostala tudi v prihodnje. Družbena vloga in aktivna participacija na vseh področjih pa postaja v zadnjem času vodilo tako na svetovni ravni kakor tudi v ZTS. V izvršnem odboru ZTS smo že začeli delovati v smeri vključevanja v nevladna in nepolitična interesna združenja, po drugi strani pa bo potrebno izjavo o vzgoji vgraditi v notranje delovanje organizacije, da bodo te usmeritve bližje tudi članom.

"Taborniki danes ne vemo kdo smo, kam bi radi prišli in na kakšen način bi to radi dosegli!" je bilo slišati na zadnji skupščini. Kako bi v nekaj stavih tabornike prepričal v nasprotno?

Taborniška organizacija vsekakor ima svoje poslanstvo in cilje, saj so zapisani v prvih členih statuta ZTS, kakor tudi v izjavi o vzgoji v ZTS. Poleg tega pa obstaja še cela vrsta dokumentov; eden pomembnejših za članice WOSM-a je bil vsekakor Izjava o poslanstvu, sprejeta na zadnji svetovni skavtski konferenci v Durbanu. Usmeritve so vsekakor transparentno predstavljene bodisi skozi posvete z načelniki, na usposabljanjih vodij ali v reviji Tabor.

Na starešinstvu je nekdanji starešina Tone Simončič omenil tudi nekdanje člane, ki da smo jih zaradi WOSM-ovega sistema iz organizacije "izključili", predstavljajo pa nepogrešljivo pomoč pri zagotavljanju tabornih prostorov, domov, opreme in denarja za izvajanje programa za mlade. Se strinjaš s to trditvijo?

Svetovna organizacija ni nikoli postavljala pogojev ali preprečevala članom, starejšim od 21 let, da bi aktivno delovali v organizaciji, le program je namenjen starostnim vejam MČ, GG in PP. Ker pa se WOSM zaveda pomem-

bnosti odraslih, je že na konferenci v Bangkoku leta 1993 sprejela politiko delovanja odraslih virov, ki se pri nas odraža skozi izvajanje modela Odrasli v skavtstvu. Na ta način se imajo odrasli, torej tisti nad 21 let, možnost vključiti v delo in življenje organizacije, po drugi strani pa razmišljamo tudi o oblikovanju nekakšnega kluba prijateljev organizacije, ki bi skrbela za zgoraj našteto podporo.

Prepoznavnost ZTS v družbi je slaba. To je mneje kar precejšnjega števila funkcionarjev v organizaciji, ki v tem vidijo tudi priložnost za boljše materialno in finančno podporo družbe. Ali se ti zdi, da je res tako?

Prepoznavnost sama verjetno ne bo prinesla niti tolarja v blagajno, saj taborništvo ni nek atraktiven šport, ki bi privabljal različne sponzorje. Res pa je, da bi z boljše prepoznavnostjo na ministrstvih in drugih ustanovah na državnih in lokalnih ravni pripomogli k temu, da bi nas obravnavali kot vzgojno organizacijo, ki deluje v javnem interesu.

Ali je za to odgovoren le Izvršni odbor ZTS?

Le izvršni odbor in pisarna ZTS nista dovolj za spremembe, saj je Zveza tabornikov Slovenije le zveza društev, ki

avtonomno delujejo vsak na svojem območju. Ravno rodovi morajo v svojem kraju delovati tako, da bodo prepoznavni v smislu njihovega delavnja – skozi načela, prisego in zakone.

V programu kandidature na volitvah si zapisal tudi, da si boš prizadeval zagotoviti solidno materialno osnovo za delovanje ZTS. Kaj to pomeni?

S tem sem imel v mislih takšna materialna sredstva, ki vzpodbujajo k izvajanju programa in omogočajo normalno izpolnjevanje postavljenih ciljev ZTS. Posebej bi izpostavil urejenost Gozdne šole in njene okolice, saj so pogoji za bivanje in delo pomembni za uspešnost usposabljanja kadrov. Za stanje v rodovih odgovornost nosijo vodstva rodov, sem pa mnenja da z malo truda do takšne ali drugačne podpore lokalne skupnosti lahko pridejo tudi sami.

Kakšno vlogo ima pri tem skavtska fundacija?

Fundacija sicer ni organ ZTS, je bila pa ustanovljena z namenom podpore v smislu zagotavljanja tabornih prostorov po Sloveniji, izobraževanje ter literaturo in založništvo.

Od začetka zbiranja sredstev sta minili že skoraj dve leti. So že kakšni rezultati (o tem se namreč bolj malo govori in piše)?

V tem času se je nabralo nekaj milijonov tolarjev, vendar so to v glavnem prispevki različnih podjetij in tabornikov podjetnikov. Kljub vzpodbudi, da v fundacijo prispevajo tudi posamezni člani organizacije, je bil odziv slab in postavlja se vprašanje, če smo za skupne cilje, ki bodo v prihodnosti zagotovili boljše skavtstvo za več članov, pripravljeni odšteti tudi kakšen tolar.

Ali bo ZTS tudi v prihodnje od neregistriranih rodov pobirala članarino?

Od neregistriranih rodov nismo nikoli zahtevali plačila članarine. Rod, ki je pričakoval, da bo registriran, je vplačal članarino in posredoval podatke o članih, pri tem pa pozabil, da mora biti načelnik rodu v procesu izobraževanja za inštruktorja I. stopnje. Seveda pa so pri tem člani lahko koristili ugodnosti iz plačane članarine (popust v Zadruzi, udeležba na akcijah pri nas in v tujini...).

Do kakšne mere si želiš sodelovanja z Združenjem slovenskih katoliških skavtinj in skavtov?

Nadaljnje sodelovanje naj bi potekalo vsaj na isti ravni kot do sedaj, s tem da bi posamezna področja sodelovanja skušali še okrepiti npr. področje izobraževanja in skupnih programskih akcij. Skupni odbor obeh organizacij je že pripravil analizo dosedanjega sodelovanja in postavil nekaj konkretnih ciljev za naslednje obdobje.

Velike spremembe terjajo tudi veliko energije, svežega elana, idej in novo vizijo razvoja. Za vse to je potrebno veliko časa – te dobrine pa danes ni na razpolago. Ga imaš ti in tvoji sodelavci v IO-ju dovolj?

Čas je bil in bo vedno bolj redka dobrina. Nikoli ga ni dovolj, vendar si ga s primerno organizacijo in postavljanjem prioritet lahko izborimo toliko, da izpolnimo svoje obveznosti. Moja prioriteta je predvsem družina, ki je na račun obveznosti funkcije nikakor ne bom zapostavljal. Tudi drugi člani imajo verjetno svoje obveznosti verjamem pa, da bomo vsi skupaj čas, ki ga bomo namenili delu v organizaciji, čim bolj koristno izrabili.

Veliko uspeha in delovnih rezultatov v prihodnje ti želim in Bodi pripravljen!

Petdeset let Prvi Tabor

Matija Tonejc

Petdeset let že obstaja naša organizacija in ponosni smo lahko, da smo še danes največja mladinska organizacija v Sloveniji. V uredništvu smo se odločili na primeren način obeležiti to obletnico z vrsto člankov, povezanih z začetki taborništva na Slovenskem, pa tudi s predhodniki današnjih tabornikov – skavti in gozdovniki. Pomembnih trenutkov in odločitev je bilo več, kot jih bomo uspeli predstaviti, zato smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju najpomembnejši med najpomembnejšimi. Tokrat vam predstavljamo prvo in drugo številko revije Tabor, takrat imenovano Tabor – vestnik Združenja tabornikov Slovenije.

Vsak začetek je težak

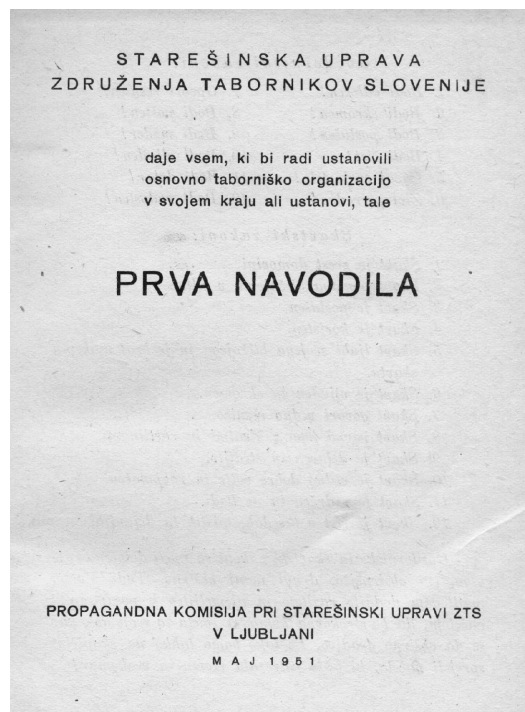
Prve številke Tabora (še) ne moremo šteti za taborniško glasilo, saj bolj spominja na učno gradivo za osnovanje taborniškega rodu. Ker je to prva številka, so v njej objavljena prva navodila, pod vsebino na prvi strani pa piše vestnik, kar kaže na to, da Tabor takrat še ni bil obravnavan kot glasilo, ki bi kazalo utrip taborniškega gibanja izven organizacije, ampak je bilo namenjeno le aktivnim tabornikom oziroma tistim, ki so se v organizacijo aktivno vključevali. Nadnaslov prvih navodil pove namen prve številke Tabora – z nasveti pomagati vsem, ki bi radi ustanovili osnovno taborniško enoto v svojem kraju. Sicer pa je vsebina revije predstavljena v okviru na prvi strani, kjer lahko vidimo, da so v prvi številki Tabora: Razmišljanja o načelih, Prva navodila, Poročilo predsednika pripravljalnega odbora, Statut Združenja tabornikov Slovenije in resolucija o ustanovitvi in nadaljnjih nalogah Združenja tabornikov Slovenije.

Vsebina Tabora je bila podrejena ustanovitvi nove zveze – Združenja tabornikov Slovenije –, saj so morali svoje bodoče člane podučiti o načinu dela v organizaciji, poleg tega pa na taborniškem (gozdovniškem/skavtskem) področju ni bilo primerne literature in je Tabor poleg založniške dejavnosti novega združenja po svojih močeh krpal to luknjo.

Kakšno vsebino ponuditi bralcem

Prvi dve številki Tabora se s tem vprašanjem nista preveč obremenjevali. Potrebno je bilo izdati navodila za delovanje organizacije, obvestiti člane o pravilih, dolžnostih in sklepih, ki so jih sprejeli na ustanovni skupščini. Opazen vsebinski

premik je viden v tretji številki prvega letnika Tabora, v kateri so taborniki prvič pozvani, da pišejo za svojo novo revijo. Da pa ne bi ostalo samo pri željah in pozivih, so objavili tudi kratke vesti v rubriki Vesti in objave, ki bi jo lahko šteli za predhodnico Zveznih dogodkov.

Tretja stran prvega Tabora, preberite besedilo nad naslovom

Taborniki!

Dosedanje številke našega vestnika so vsebovale predvsem vrsto pravilnikov in navodil ter je bil tako »Tabor« le službeno glasilo starešinske uprave. V bodoče, posebno po I. redni skupščini, pa nameravamo precej spremeniti vsebino vestnika, kakor tudi obliko. Izhajal bo v večjem formatu, z mnogimi slikami in ilustracijami, prinašal pa bo razne članke, strokovne razprave, snov za naše delo, dopise in vesti iz organizacije itd. Naš cilj je, da postane »Tabor« last vse organizacije, da bo odraz njenega dela zanimiv in priljubljen. Ta cilj pa bomo uresničili le z Vašim sodelovanjem, z Vašimi prispevki. Članki, dopisi, razprave, poročila o Vašem delu, sestankih, izletih, repertoarje itd., vse nam bo dobrodošlo. Le tako bo vsebina »Tabora« taka, kakršno želimo mi in Vi.

Zato pogumno pero v roke in pišite nam. Naš naslov je: Uredništvo »Tabor«, Ljubljana, Zidovska steza 1.

Naznanilo vsebinskih in oblikovnih sprememb revije Tabor

Premor in nov začetek

Gotovo boste takoj opazili, da smo že v naslovu razširili vsebinsko stran revije, ko smo ji dali podnaslov: "Revija tabornikov in ljubiteljev narave". /.../ Postati mora v pravem pomenu revija ljubiteljev narave, vseh tistih, ki družijo svoje bivanje v naravi z različnimi športi na način, ki jim odgovarja, in nimajo nobenih strogih obveznosti, razen da povsod varujejo naravo.

(Tabor, 1-2, 1953, str. 1)

★ VESTI IN OBJAVE ★

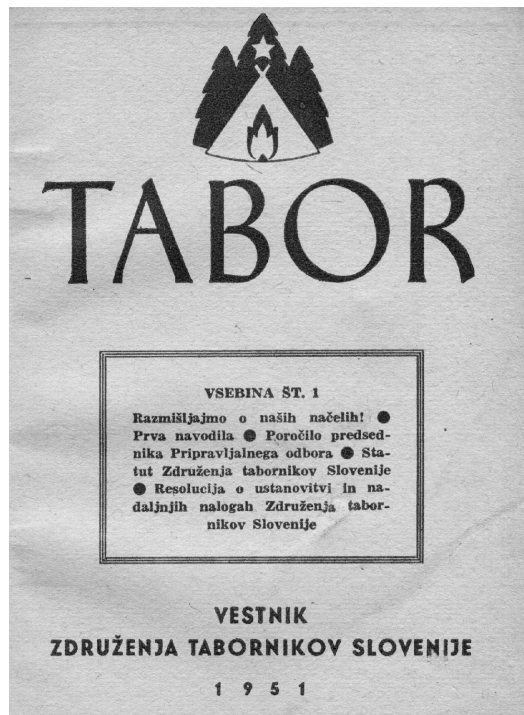
● Ustanovitev Zmajevega rodu v Ljubljani. V nedeljo, 4. novembra 1951 je bil v nabito polni in lepo okrašen terenski dvorani v Hrenovi ulici ustanovni občni zbor ljubljanskega rodu. Udeležil se ga je tudi starešina Zdruzenja tov. Zivko Lovše, ki je v svojem pozdravnem govoru predvsem poudaril vzgojne naloge naše organizacije in delo v vodih ter želel bodočemu rodu veliko uspeha pri delu.

Iz poročila pripravjalnega odbora, ki ga je dal tovariš

Junji Kunaver, je razvidno, da je v Ljubljani že okoli 400 članov, združenih v nad 8 osnovnih enotah, med drugimi družina »Viharnikov« v Mostah, družina »Planika« v Tomačevem, družina »Skalnega bora« v I. rajonu, družine na VII. in VIII., pa klasični gimnaziji in posamezne vođe po drugih solah. Res je večina članov, pa tudi osnovnih enot še premalo delavna, toda ravno naloga bodočega rodu in rodove uprave je, da delo poživi,

24

Prve vesti v reviji Tabor

Naslovnica prvega Tabora iz leta 1951

jim nudi pomoč in jih združuje.

V diskusiji, ki je sledila poročilu in čitanju rodovih pravil, so člani stavili več dobrih predlogov. Med drugimi, naj imajo tudi vodji svoja imena in znake, o nujnosti takojšnjega tečaja za vodnike, katerih povsod primanjkuje, dalje o organizaciji rodove uprave itd. Razpravljali so tudi o imenu rodu in se je občni zbor odločil za ime »Zmajev rod«.

Na koncu je občni zbor izvolil rodovo upravo s tov. Viktorjem Snojem kot starešino, nadzorni odbor in zastopnike za I. redno skupščino Združenja tabornikov Slovenije.

● Tabor »Crnega Mrava«. Avgusta je priredila Starešinska uprava ZTS v Bohinjju prvi vzorni tabor, po katerem naj bi se ravnali vsi drugi. Tri tedne je prebivalo v platneni vasici 30 udeležencev. Po večini so bili iz Ljubljane, pa tudi iz Maribora, Hrastnika, Kamnika, Sevnice in Smartna ob Paki so bili vmes. Disciplina v taboru je bila vzorna, udeleženci jako prizadevni in so se z veseljem učili tehnike življenja v naradi. Postavljali so šotore, kurili ognje, delali vozle, signalizirali, risali in se učili brati zemljevide, urili so se v orientaciji

Crni Mrav

itd. Vsi so na koncu položili izpite iz tehnike taborjenja. Lahko rečemo, da je dal ta tabor našemu Združenju 30 dobrih tabornikov, 30 bodočih vodnikov.

Ta tabor, ki ga je vodil starešina Združenja tovariš Zivko Lovše, so imenovali po Crnem Mravu, pokojnem učitelju Miroslavu Zoru, ki je umrl v nemškem taborišču Mauthausen tik pred osvoboditvijo marca 1945. Bil je izkušen organizator in voditelj skavtov, ljubil je mladino nad vse in jo je skrbno vzgajal.

25

Mnenje je

Natečaj za najboljšo fotografijo

Julija smo razpisali natečaj za najboljšo fotografijo, posneto na državnem mnogoboju in poletnem taborjenju. Fotografije so poslali štirje fotografi, zmagovalca pa sta **Branko Uljan** iz Ilirske Bistrice v kategoriji fotografij z državnega mnogoboja in **Gašper Smrekar** iz Mevod v kategoriji fotografij s poletnih taborjenj. Oba bosta prejela knjižno nagrado, poleg tega pa bomo njune najboljše fotografije objavili na prihodnjih naslovnica revije Tabor in prilog.

Čestitamo!

Obe fotografiji je posnel Gašper Smrekar

Spoštovani!

V imenu Knežjega stega Celje 1 (ZSKSS) se na vas obračamo s prošnjo, da bi v reviji Tabor (katero redno prebiramo tudi pri nas in v njej najdemo marsikatero uporabno idejo) objavili naslednjo zahvalo:

Skavti stega Celje 1, se malo pozno, lepo zahvaljuje mo tabornikom iz Rodu mladih borov iz Ajdovščine, ker so nam za letni tabor naših volčičev in volkuljic v mesecu juliju 2000 odstopili njihovo hišo v Kovku v Trnovskem gozdu. V njej smo se odlično počutili in iz nje odkrivali skrivnosti Trnovskega gozda. V upanju, da bomo še kdaj sodelovali, jim želimo prijetne božične praznike in veliko uspešnih izzivov v novem tisočletju.

Enake želje veljajo uredništvu revije Tabor! BI-PI!

V imenu stega Celje1:

Judita Tratnik-Kač, Akela

PORABITE PREVEČ?

STE BOLJ ZAPRAVLJIVI?

PRAVZAPRAV SI ŽELITE VEČ NADZORA...

KLJUB TEMU PA RADI POKLEPETATE...

debitel

PONUĐNIK STORITEV

GSM

Odslej še bolj mobilni

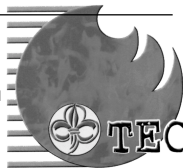
Družba Debitel je z novim letom vsem vodstvenim kadromv Zvezi tabornikov Slovenije, teh je nekaj več kot tisoč, ponudila mobilno naročniško telefonsko povezavo brez priključne takse in mesečne naročnine.

Kriterije za pridobitev naročniškega razmerja so člani IO določili na prednovoletni seji IO ZTS. V prvi vrsti so jo vezali na veljavno člansko izkaznico za leto 2001. Pa naj prišepne-

mo, da imajo naročniki na revijo Tabor še posebno prednost med vsemi vodniki, načelniki in inštruktorji.

Podrobnejša navodila boste dobili v prvi letošnji številki PO-RODA.

Pa še to! Odslej boste lahko kar v svojem omrežju klicali tudi na ZTS.

2001

TECHUANA

Techuana – alternativa naravi

Mednarodno osebje – zdaj ali nikoli!

Na posvetu mednarodnega organizacijskega odbora, ki je potekal 2. in 3. decembra v Beljaku (in ne v Celovcu!), je bila predstavljena shema, ki bo omogočila prijavo večjega števila mednarodnega osebja. Osnutek sestave vodstva in mednarodnega osebja vam prvič predstavljamo tukaj – končne podrobnosti bodo urejene s posebnim razpisom in ustreznimi prijavnici. Če želite že sedaj izraziti svoje zanimanje za katero izmed funkcij, e-naslov techuana2001@rutka.net že čaka na vas.

Vodstvo odprave

Vodja odprave

Pomočniki vodje odprave

Skupaj bodo predstavljali ožje vodstvo odprave. Na funkcije jih bo imenoval Izvršilni odbor ZTS.

Gena udeležbe: plačali jo bodo s svojimi živci

GST – Good Spirits of Techuana

Izkušeni vodje, ki bodo pomagali pri komunikaciji med udeleženci v vasi, pri komunikaciji med vami in pri komunikaciji med vasjo in vodstvom tabora. Delovali bodo kot širše vodstvo odprave; pomagali bodo pri pripravah odprave in po potrebi kot četovodje prevzeli vodstvo nad več vodi.

Število prostih mest: 10 – 15

Gena udeležbe: minimalna

Mednarodno osebje

Fizični delavci

Posebna intervencijska ekipa, ki bo neposredno podrejena vodstvu tabora in bo opravljala razna nujna dela: skrbela za nočne straže, posredovala po potrebi, v sili nabavljala hrano, s kombijem iskala izgubljene vode tabornikov ...

Število prostih mest: 4 – 5

Gena udeležbe: minimalna

Specialisti

Taborniki s posebnimi znanji, ki bodo urejali spletne strani, oblikovali taborni časopis, postavljali pionirske objekte...

Število prostih mest: še nedorečeno, vendar zelo omejeno

Gena udeležbe: minimalna

Domače osebje

Prijavljeni bodo kot podvodniki. Taborniki, sposobni samostojno izvajati program in po potrebi voditi vod. Neposredno bodo odgovorni vodstvu odprave. Vodniku, kateremu bodo dodeljeni, bodo pomagali pri izvajanju programa. Po potrebi pa bodo uporabljeni za razne druge naloge (nadmestčali obolele vodnike, vodili delavnice, pomagali specialistom, delovali kot intervencijska ekipa...)

Število prostih mest: enako bo številu prijavljenih slovenskih vodov

Gena udeležbe: 18.200 SIT

Vodstvo odprave si pridržuje diskrecijsko pravico med prijavljenimi kandidati za posamezne funkcije na podlagi proste presoje izbrati tiste kandidate, s katerimi želi sodelovati.

Techuana - naravna alternativa

TEČAJI, SEMINARJI IN DELAVNICE

KI JIH V LETU 2001 ORGANIZIRA
ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE

SEMINAR ZA TABORNA VODSTVA IN ORGANIZATORJE ŠOLE V NARAVI, 9. - 10. 3. 2001

Seminar za taborna vodstva je namenjen organizatorjem in izvajalcem programa na taborjenjih in v šoli v naravi. Seminar različnih vsebin bo potekal v dveh skupinah in sicer:

1. Organizacija

- pravila bivanja v naravi (pravilnik o taborjenjih enot ZTS, ki je zelo pomemben za pripravo in izvajanje taborjenj in drugih aktivnosti na prostem)
- tehnične priprave na taborjenje
- finančna konstrukcija in določitev višine tabornine ali prispevka za šolo v naravi

2. Vsebina in program

- taborjenje kot zaključek celoletnega izvajanja osnovnega programa (program taborjenja, ideje za izvedbo)
- večšine MČ, GG in PP ter idejne rešitve za izpeljavo le-teh
- praktična priprava programa
- vsebinski poudarki

Pogoja:

- starost najmanj 18 let za organizatorje in najmanj 16 let za programske vodje
- osnovno znanje prvega vozla

Vodja seminarja:

SEMINAR ZA SODNIKE MNOGOBOJEV IN DRUGIH TABORNIŠKIH TEKMOVANJ, 30. 3. - 1. 4. 2001

Namenjen je vsem tabornikom, ki želijo spoznati pravila taborniškega mnogoboja in posameznih panog, pravila sojenja in sodniško etiko ter pomagati pri organizaciji taborniškega mnogoboja (rodovega, območnega ali državnega) ali drugih tekmovanj. Seminar bo potekal v dveh skupinah:

- skupina MČ za tiste, ki želijo sodelovati z vejami murnov in MČ
- skupina GG in PP

Pogoja:

- MČ; starost 16 let, osnovno znanje tretjega lista
- GG, PP; starost 18 let, osnovno znanje prvega vozla

Vodja seminarja:

TEČAJ ZA INŠTRUKTORJE 2. STOPNJE (ORGANIZATORJE IN IZVAJALCE RAZLIČNIH OBLIK IZOBRAŽEVANJA), 27. 4. - 2. 5. 2001

Tečaj je namenjen tabornicam in tabornikom, ki bodo sodelovali v procesu izobraževanja odraslih kot predavatelji posameznih tem na tečajih, kot mentorji skupin na tečajih in kot vodje tečajev. Na tečaju se bodo tečajniki seznanili s tehnikami predstavitve, s komunikacijskimi veščinami, delom v skupini in drugimi, za navedena področja pomembnimi znanji.

Pogoji:

- starost najmanj 21 let
- smisel za komuniciranje, svetovanje skupini in posameznikom v izobraževalnem procesu
- opravljen tečaj za inštruktorja 1. stopnje
- pripravljenost za sodelovanje na tečajih ZTS
- povabilo načelnika za vzgojo in izobraževanje odraslih v ZTS

Vodja tečaja: Tomaž Strajnar

KREATIVNA DELAVNICA – KREART 2001, 11. - 13. 5. 2001

Namen kreativne delavnice je, skozi igro in zabavo:

- spoznati in v praksi preizkusiti čim več načinov ustvarjanja vzdušja v skupini, ki je pomembno orodje za doseganje idej, poti in rešitev,
- ponuditi izkušnje in nove ideje, s katerimi bodo vodniki, načelniki družin in klubov PP ter vodje programov na taborjenjih popestrili program v vodju, klubu PP, na taborjenju ali drugih taborniških akcijah,
- izkusiti programski tematski okvir.

Na delavnici bodo sodelovali tudi udeleženci iz tujine.

Pogoji:

- starost najmanj 16 let
- želja po dogodivščini in aktivno sodelovanje pri izvajanju programa v rodovih

Vodja delavnice: Andrej Težak

UVODNI VODNIŠKI TEČAJ, 23. 6.-7. 7. 2001

Uvodni vodniški tečaj je namenjen:

- članom iz novonastalih rodov ali skupin, ki namera-vajo ustanoviti rod,

- članom, ki še nimajo osnovnega taborniškega znanja, pa bodo postali vodniki.

Na tečaju se bodo tečajniki seznanili z osnovami taborništva (zgodovina, namen, temeljna načela, mednarodno skavstvo), praktično osvojili osnove pionirstva, orientacije in topografije, postavljanja šotorov, signalizacije in lokostrelstva (tridnevni potep) ter predelali celoten program vsebin vodniškega tečaja.

Pogoja:

- predhodni dogovor v rodu, na območju ali na ZTS
- spodnja starostna meja 14 let

Vodja tečaja:

TEČAJ ORIENTACIJE IN TOPOGRAFIJE, 23 .6.-3. 7. 2001

Namenjen je vsem, ki želijo poglobiti znanje s področja orientacije in topografije in ga tudi v praksi utrditi. Glede na predhodno znanje (uvodni test), bodo tečajniki razdeljeni v dve skupini:

- prva skupina se bo seznanila z osnovnimi topografskimi izdelki in osnovami orientacije in topografije (znanja za udeležbo na tekmovanjih),
- druga skupina bo poleg tega na terenu izdelovala tudi zahtevnejše topografske izdelke in se izurila v orientaciji na zahtevnejših terenih. Skupina se bo seznanila s pripravo in izvedbo taborniških orientacijskih tekmovanj (v programu bo zajeta večina značilnosti in nalog z najpomembnejših taborniških tekmovanj v Sloveniji, kot so ROT, NOT in druga orientacijska tekmovanja).

Vsi, ki ste se v preteklosti že udeležili tečaja, lahko kot pomočniki pri vodenju na tečaju postanete specialisti orientacije in topografije. Bodoči specialisti bodo pod budnim očesom vodstva tečaja opravljali naslednje naloge: predavanje nekaterih tem tečajnikom in praktično poučevanje tečajnikov, priprava prog tečajnikom in njihovo postavljanje na terenu, izdelava idealov skic in ocenjevanje skic, pripravljali pa bodo tudi strokovne članke o orientaciji in topografiji, ki bodo pozneje objavljeni v reviji Tabor.

Pogoja:

- starost najmanj 15 let
- osnovno znanje drugega lista

Vodja tečaja: Blaž Grapar

TEČAJ PIONIRSTVA IN BIVANJA V NARAVI, 30. 6.-4. 7. 2001

Na tečaju se bodo udeleženci seznanili z osnovami pionirstva

in bivanja v naravi. Program obsega tematske sklope, kot so:

- vrv in vrвна tehnika
- orodje in oprema
- patentni in izumi
- pionirski objekti, gradnja
- ognjišča in priprava obroka v naravi

Na tečaju bo predstavljeno tudi nekaj metod za prenašanje znanja na člane v rodove.

Pogoja:

- starost najmanj 15 let
- obvladuje znanja zahtevana z veččinami Orodjar, Taborni izumitelj, Vrvar in Nastanjevalec

Vodja tečaja:

TEČAJ PREŽIVETJA Z RASTLINAMI ZA PREHRANO IN ZDRAVJE, 21.-28. 7. 2001

Na tečaju se bodo udeleženci seznanili z užitnimi rastlinami. Program obsega tematske sklope, kot so:

- narava in rastlinski svet
- užitne in strupene rastline za prehrano
- priprava hrane
- spoznavanje in uporaba rastlin za zdravje

Tečaj bo organiziran v obliki bivaka.

Pogoja:

- starost najmanj 17 let
- obvlada večino zahtev za priznanje veččine Kuhar (PP)

Vodja tečaja: Borut Cerkvenič

LOKOSTRELSKI TEČAJI, 4.-11. 8. 2001

Tečaji so namenjeni tabornikom, ki se želijo seznaniti s skrivnostmi tega športa, poglobiti svoje znanje lokostrelstva, postati sodnik ali na tem področju poučevati druge. V okviru lokostrelske izmene v GŠ bodo:

- tečaj za lokostrelce – začetnike

Pogoj: kandidati morajo biti stari najmanj 14 let

- izpopolnjevalni tečaj lokostrelstva
- tečaj za vaditelje lokostrelstva

Pogoj: kandidati morajo biti vodniki vodov ali klubov v taborniški organizaciji, ali drugi, ki že dve leti delajo v lokostrelski organizaciji

- tečaj za učitelje lokostrelstva.

Pogoj: kandidati morajo imeti opravljen vaditeljski tečaj z nekajletno prakso

- tečaj za sodnike na lokostrelskih tekmovanjih

Vodja tečaja: Frane Merela

Opomba: Pri tečaju za vaditelje in učitelje lokostrelstva gre za praktični del, splošni del tečaja pa se opravlja na Fakulteti za šport.

TEČAJ ZA INŠTRUKTORJE 1. STOPNJE - TEMELJNI, 12.-19. 8. 2001

Tečaj je namenjen tabornikom, ki vodijo ali bodo vodili taborniške enote: družine, klube ali rodove. Tečajnike želimo usposobiti za samostojno vodenje enote, da bodo znali načrtovati in organizirati delo. Poglobili bodo že pridobljeno znanje o taborništvu, o temeljnih načelih in principih skavtstva, duhu taborništva ter strukturi organizacije. Posredovali jim bomo znanja, kako zaznati in razumeti potrebe mladih, jih seznanili z osnovami vodenja skupin, načrtovanja dela in organizacije dela enot.

Pogoji:

- starost najmanj 17 let
- smisel za odgovornost in vodenje
- osnovno znanje drugega vozla.

Vodje tečajev: Polona Čeligoj, Matjaž Jesenšek

TEČAJ ZA INŠTRUKTORJE 1. STOPNJE - NADALJEVALNI, 12.-19. 8. 2001

Tečaj je namenjen tabornikom, ki vodijo ali bodo vodili taborniške enote: družine, čete, klube ali rodove. Tečajniki bodo poglobili in nadgradili znanje iz temeljnega tečaja in se usmerili na delo na enem od področij dela s člani. Poudarek bo na vodenju, timskem delu, delu s člani v taborniški organizaciji in tehničnih znanjih na področju taborništva in organizacije.

Pogoji:

- starost najmanj 18 let
- smisel za odgovornost in vodenje
- osnovno znanje drugega vozla
- opravljen temeljni tečaj in predstavitev projekta

Vodja tečajev: Peter Vrčkovnik

SPLOŠNI POGOJI IN ROKI PRIJAV

- Rok prijav za udeležence je 1. april 2001 (razen za seminar za taborna vodstva in sodniški seminar).
- Pri pogojih za starost udeležencev velja koledarsko leto.
- Prijave na obrazcu "Prijava udeležencev na tečaje, seminarje in delavnice ZTS 2001" pošljite v pisarno

Zveze tabornikov Slovenije.

- Ob prijavi na inštruktorske tečaje za vsakega udeleženca pošljite tudi izpolnjen obrazec "Predlog za udeležbo".
- Polovico tečajnine oziroma kotizacije za udeležbo na seminarju ali delavnici je potrebno nakazati ob prijavi (s tem je prijava potrjena), ostalo pa poravnati najkasneje 10 dni pred začetkom tečaja, seminarja oz. delavnice.
- Rok za odpoved udeležbe je 10 dni pred začetkom tečaja. Organizator v tem primeru zadrži 10% tečajnine (administrativni stroški). V primeru kasnejše odpovedi organizator zadrži 50% tečajnine (stroški organizacije).
- V primeru večjega števila prijav kot je predvidenih mest, bomo upoštevali datum prijave. Poznejše prijave bomo sprejemali samo v primeru popolnitve mest za posamezne tečaje, seminarje in delavnice. Če bo prijav manj kot je najmanjše predvideno število udeležencev za posamezen tečaj, seminar ali delavnico, bo ta odpovedan.

TMINSKA ORIENTACIJSKA FEŠTA

Tminska orientacijska fešta, v organizaciji kluba Joparjev iz roda Puntarjev iz Tolmina, se bo zgodila med 9. in 11. marcem 2001, v Tolminu. Zbor ekip (gozdovnikov in popotnikov) bo ob 18.00 v Tolminu, točno lokacijo pa vam bomo še sporočili. (Da se ne boste mogli slučajno vnaprej pripraviti na tekmovanje) Tekmovanje bomo uradno končali v nedeljo, ob 11.00.

Štartnina bo 9.000 SIT, nakažete pa jo na račun: 50100-620-128 05-1180134-30708 s pripisom "rod štartnina". Na primer, Rod puhlih glavic bi se prijavil s pripisom: RPG štartnina.

Tekmovali boste lahko v treh kategorijah: mlajši in starejši gozdovniki ter popotniki, ekipe pa so sestavljene iz dveh fantov in dveh deklet.

Panoge, v katerih se boste tekmovalci morali pomeriti, pa so:

- fotografija terena (PP)
- hitrostna etapa
- kurjenje ognjev
- minsko polje (starejsi GG in PP)
- opis poti (starejsi GG in PP)
- opis objekta (mlajsi GG)

- profil terena (PP)
- prva pomoč
- signalizacija
- skica poti (PP)
- skica terena
- šotor (GG iz 4 sotork, PP iz 5)
- logični test
- topografski test
- vozli
- vrisovanje

streljanje z zračno pusko.

Za Novo mesto, Maribor, Ljubljano in Novo Gorico smo na naši strani pripravili tudi seznam odhodov in prihodov vlakov na Most na Soči, kar je Tolminu najbližja železniška postaja. Za ekipe, ki se bodo prve prijavile na tekmovanje in bodo na tekmovanje prišle s temi vlaki, bomo organizirali brezplačni prevoz od Mosta na Soči do Tolmina (7km) in nazaj. Pohitite torej s prijavi, saj veste, da imajo avtobusi omejeno število sedežev!

Natančnejša pravila o tekmovanju, natančno opisane panoge, seznam obvezne opreme in še vse drugo, kar vas morda zanima, lahko najdete na strani tof.rutka.net. Pa še to: čakajo vas BOGATE NAGRADE!!!

V NAJEM ODDAMO TABORNI PROSTOR IN DOM

Rod koroških jeklarjev z Raven na Koroškem obvešča vse tabornike, da je možno taboriti na **tabornem prostoru ob taborniškem domu** na Obretanovem.

Prostor je na nadmorski višini 1000 m in je od Raven oddaljen pol ure vožnje. Prostor nudi veliko možnosti za izvajanje taborniškega programa. Taborni prostor je dobra izhodiščna točka za krajše in daljše planinske ture (Uršlja gora, Peca, Raduha, Smrekovec, Sleme ...). Ima urejen dovoz, sanitarije in sprejme od 80 do 100 taborečih. Ob najetu prostora vam je na voljo kuhinja v taborniškem domu.

Cena po dogovoru.

Najeti pa je mogoče tudi **taborniški dom na Obretanovem**.

Ima 25 ležišč, opremljeno kuhinjo, jedilnico, učilnico, klubsko sobo, sanitarije in mnogo prostora za izvajanje programa na prostem.

VABILO NA "NOT 2001"

Kot vsako leto, vas tudi letos taborniki Rodu mocvirskega tulipana vabimo na nočno orientacijsko tekmovanje, ki bo zadnji vikend v marcu, torej 24. in 25. 3. 2001 nekje v širši okolici Ljubljane.

Vse ostale informacije boste lahko prebrali v februarski oziroma marčevski številki revije Tabor.

RMT

XI. SNOUB ISCE SO-ZIMOVAJOČE

Taborniki rodu XI. SNOUB iz Maribora iščemo pogumen rod, ki bi si upal z nami na zimovanje ...

Ker želimo, da bi se vsi skupaj imeli najlepše in bi zimske počitnice preživeli karseda zanimivo, vabimo rod, ki bi na skupno zimovanje prispeval okoli 20 nadobudnih tabornikov, da se nam pridruži pod Uršljo Goro na Obretanovem (Koroška) in sicer od 24. 2. do 2. 3. 2001. Zadeva je namenjena MČ-jem, GG-jem in PP-jem.

Za vse informacije vam je na voljo e-pošta: **andrej.pavsic@elektro-maribor.si** ali telefon 02 4617416 (Črnc).

Z nami vam bo lepo...

Rod XI. SNOUB

PROSTI TERMINI V TABORNEM CENTRU MARINDOL

Bela krajina in kraj Adlešiči veljajo za etnološko zakladnico Slovenije. Pestra zgodovina, ohranjeno ljudsko izročilo ter prelepa in neokrnjena narava v Krajinskem parku Lahinja, so samo nekatere izmed možnosti odkrivanja, ki vam bivanje v našem domu v Marindolu zelo popestrijo.

Vse informacije o taborniškem centru lahko najdete na spletnih straneh www.zto-kr.org, ali pa na spodnji telefonski številki, kjer lahko uredite tudi vse potrebno za rezervacijo: Danilo Kodrič - 041 781 303, 064 246 589

PROSTI TERMINI za leto 2001 v času poletnih počitnic: 1. - 10. 7., 15. - 22. 7.

Prijave pošljite do 1. 2. 2001.

internet

bubi@rutka.net

Sorodniki RutkaNET-a po svetu... scout.at

V letošnjem letu bomo nekoliko pogledali še na tuje in predstavili skavtske spletne servise po svetu. Tokrat začnemo v Avstriji in predstavljamo spletni servis organizacije Pfadfinder und Pfadfinderinnen Österreichs (PPÖ).

Prvi pogled nam pove, da je **www.scout.at** – podobno kot RutkaNET – skavtski portal. Novice na strani so aktualne, se pa **scout.at** ne trudi, da bi obiskovalcem vsak dan prinesel kakšno novost. Tako opozarjajo predvsem na prihajajoče večje akcije (b.open – zlet avstrijskih skavtov – in Techuano 2001) in servisne strani (forum, e-mail). Podoba strani je sicer enotna, vendar pa je oblikovanje precej površno. Podobno površna je tudi tehnična obdelava (kakovost slik, ikon,...) in ... navsezadnje tudi vsebina:

GATSCH (skavtski klepet) – stran vsebuje Java applet za spremljanje avstrijskega skavtskega kanala na IRC-u.

PFAD (povezave) – nekaj več kot 40 povezav na tuje in domače strani.

PUPEV (avstrijski skavtski imenik) – ogromno elektronskih naslovov avstrijskih skavtov, sortiranih po območjih in enotah. Še najboljša in najbolj uporabna stran na scout.at.

SERVICE (servisne strani) – seznam stvari, ki jih scout.at ponuja. Svojim enotam (zaenkrat) še brezplačno ponujajo prostor v spletu (2Mb prostora in 4 elektronske naslove). Elektronski naslov pa morajo na scout.at posamezniki plačati (1 ATS/dan)!

ARCHIV (arhiv) – arhiv novic s prve strani.

Scout.at pa pomanjkljivost glede vsebine nadoknadi predvsem s povezovanjem zanimivosti, ki jih pripravljajo na domačih straneh posameznih enot (on-line glasila, izmenjava našitkov, dopisovanje, taborni prostori, ...).

Sicer pa dodatne informacije v zvezi z avstrijskimi skavti dobite še na uradni strani organizacije **www.ppo.e.at**, izjemno zanimiva pa je tudi avstrijski ekvivalent Zadruga ZTS na naslovu **www.scoutshop.at!**

The image shows a series of screenshots from the scout.at website. The top screenshot displays the main navigation menu with categories like GATSCH, PFAD, SERVICE, and ARCHIV. Below this, there are several news items and a calendar. The second screenshot shows a welcome message for Pfadfinder and Pfadfinderinnen Österreichs, listing various services and upcoming events. The third screenshot is an email directory (E-Mail Verzeichnis) for the PUFEV (Pfadfinder und Pfadfinderinnen Email-Verzeichnis). The fourth screenshot shows a welcome message for the PUFEV, including contact information and a list of services. The fifth screenshot shows a welcome message for the Scout Shop, detailing various items for sale, such as tents and sleeping bags, with prices and specifications.

Taborova potuha

Moj vod

Odločili smo se, da vam bomo namesto nasvetov, kaj početi na vodovih srečanjih, raje natančneje predstavili delo vodnika in težave, s katerimi se srečuje. Tokrat vam predstavljamo vod in skupinsko življenje v njem. Spoznali boste osnovne elemente skupine in povezave med njimi.

Kako opisati vod

Najkrajši opis voda bi se lahko glasil: Vod je posebno okolje, v katerem deklace in dečki oblikujejo skupino prijateljev, ki se zabava in počne zanimive stvari. Vedeti moramo, da je vod seštevek vsega, kar se v njem zgodi, in odnosov med njegovimi člani. V vsakemvodu vlada specifično vzdušje, ki je odvisno predvsem od vodnika – zanimive aktivnosti, solidarnost, odprtost, pripadnost ... In ravno od vzdušja je odvisno, ali bo mladim tabornikom na vodovih srečanjih in ob vodovih aktivnostih lepo, ali pa bodo komaj čakali, da gredo domov.

Del tega vzdušja je dobrodošlica novim članom, razvoj odnosa med vodnikom in člani voda ter skrb za osebni razvoj vsakega tabornika v vodu. Vsak tabornik bi moral začititi, da je pomemben del svojega okolja – voda –, v katerem se ostali taborniki igrajo in počnejo zanimive stvari.

Oblikujemo življenjski stil

Okolje, ki ga tvori vod, je za mladega tabornika kot oder za vajo življenja v odraslosti. V tem okolju otrok ponotra-

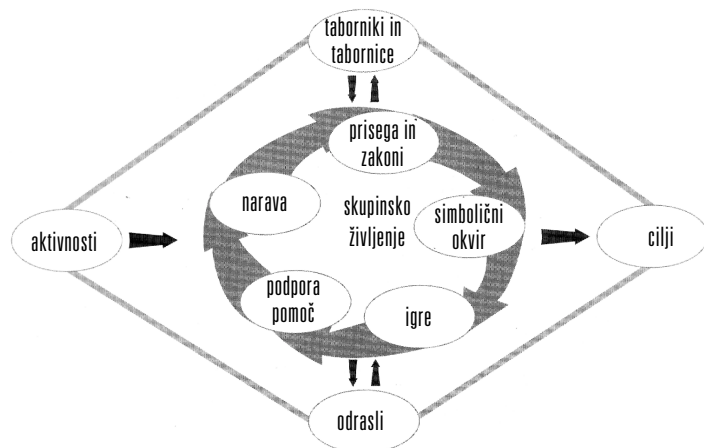
nji vrednote in mu omogoči osebno rast in razvoj.

Skavtstvo se v izobraževalnem programu temeljno razlikuje predvsem v podajanju tega okolja otroku v obliki igre, v kateri se otroci navadijo opravljati določene stvari na način, ki jim do neke mere omogoča oblikovanje lastne osebnosti in lestvice vrednot.

Vsa dejanja, ki jih kot vodniki počnemo, se torej odražajo v vodu kot skupini in predvsem kot okolju, v katerem se mladi taborniki učijo vzorcev za prihodnje življenje. Vodnik je zgled dobrega človeka in kot takega ga razumejo

Vzdušje v vodu je pomembno! Če so odnosi v vodu dobri in so mladi taborniki zadovoljni, potem otroci prihajajo in ostanejo. Če vzdušje ni 'pravo', potem otroci sicer pridejo, vendar ne ostanejo vsi. Nekateri ostanejo zato, ker jim tudi slabo organiziran vod zadovolji nekatere potrebe, vendar v tem primeru vod ne izrablja skavtskih metod dela na tak način, da bi obogatil družabno življenje otrok in pomagal otrokom dati vse od sebe.

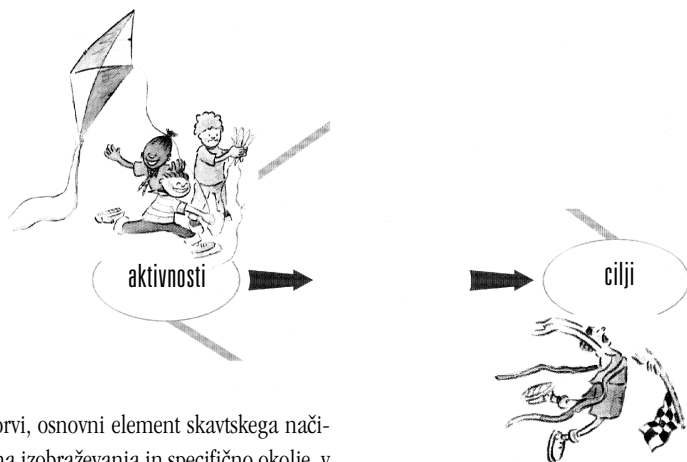
tudi taborniki v vodu. Učinki so še toliko večji, ker ta način učenja ni osnovan na predavanjih ali lekcijah. Otrokom prav tako ni treba znati stvari na pamet ali se boriti za nagrade ali ocene. Vodnik prej opravlja vlogo starejšega brata ali sestre kot pa učitelja.

Kaj sestavlja skupinsko življenje

Diagram lahko razdelimo v tri skupine elementov: ljudi, cilje in načine za doseg te ciljev. Odnosi med **ljudmi** obsegajo odnose med otroki in odraslimi (vodniki), pri čemer je to komuniciranje dvosmerno, saj deluje izobraževanje na osnovi prijateljstva, vodje so v podporo mlajšim v vodu. Vse kar počnejo, počnejo skupaj.

Cilje dosežemo z aktivnostmi, katerih glavno načelo je učenje s prakso. Tako večina veččin temelji na praktičnem delu, ki je osnova za doseg ciljev, ki smo si jih zastavili. Skrbnosti lahko otroke naučimo na več načinov, vsekakor pa si jo bodo najbolj vtisnili v spomin, če bomo po vsaki uporabi šotork le-te zložili in pospravili, prav tako kot vse ostale pripomočke. Tretji element so **načini za doseg teh ciljev**. Narava je

prvi, osnovni element skavtskega načina izobraževanja in specifično okolje, v katerem se izvaja večina aktivnosti. Taborniški zakoni vzpostavljajo smernice delovanja in so razumljivi tudi otrokom. Obljuba je obveza, s katero se prostovoljno zavežejo, da se bodo trudili živeti po taborniškem zakonu. Podpora oz. pomoč sta mišljeni tako za posameznike, ki z dobrimi dejanji koristijo skupini, kot tudi dobra dela celotne skupine (npr. akcija pobiranja smeti,

pomoč pri opravljenih ...) Simbolični okvir so vodovi znaki, simboli in obeleževanje pomembnih dni. V tem okviru taborniki izoblikujejo svojo pripadnost skupini (mi smo pa Tigri ...), s katero se identificirajo. Zadnji element so igre – učenje skozi zabavo –, ki omogočajo razvoj in vključevanje otrok v skupnost na neobremenjujoč način.

Kakovost in pestrost delovanja skupine - voda - sta dve od vodnikovih temeljnih odgovornosti.

Igre

Pugy

Spoznavne igre

Spoznavne igre so igre, ki ustvarjajo dobro vzdušje, sproščajo napetosti, rušijo socialne pregrade, gradijo samozavest in zaupanje ter zmanjšujejo strah.

Hkrati spodbujajo domišljijo in ustvarjalnost ter pomagajo razvijati spretnosti in sposobnost sodelovanja.

Spoznavno igro moramo izbrati glede na udeležence, biti mora zabavna, udeležencem moramo posredovati jasna navodila, njihovo sodelovanje pa mora temeljiti na prostovoljnem sodelovanju. Po izvedeni igri naj se udeleženci pogovorijo o občutkih in počutju v skupini.

CILJI SPOZNAVNE IGRE

- udeleženci se bodo počutili sproščeno in domače
- udeleženci bodo spoznali imena in še kaj več o ostalih sodelujočih
- udeležence bomo po potrebi lažje razdelili v skupine
- udeleženci se bodo lažje povezali v skupine in zgradili medsebojno zaupanje

Čim več lastnosti

Na list papirja zberi čim več lastnosti, ki jih bodo verjetno imeli člani novo nastale skupine (npr: ima ime, ki se začne na črko M, rada je palačinke, zna dobro zmasirati vratne mišice, pozna vsaj tri taborniške zakone...). Potem razmnožene liste razdeli udeležencem. V določenem času morajo nabrati čim več podpisov različnih oseb, ki ustrezajo opisanim lastnostim. Po preteku časa naj udeleženci seštejejo število podpisov, vodja pa lahko za pokušnjo predlaga demonstriranje kakšne lastnosti (na

primer masaža ali stoja na rokah, ples tango...).

Še nekaj iger

- Kakšen si
- Gordijski voz
- Vozli na vrvi
- Ime in gib (ponavljanje)
- Ime in dotik s tulcem
- Metla ali žoga
- Kolaž ali risba
- Od kod taborniško ime

Orientacija

Pepi

Tehnični pripomočki na taborniških tekmovanjih 2. del

Še nekaj tehničnih pripomočkov za orientacijo, ki jih ekipe lahko uporabijo za orientacijo na terenu.

Klinomer in krivinomer (kurvimeter) ekipi na večini taborniških orientacijskih tekmovanj ne bosta v pomoč. Klinomer je zelo uporaben pri merjenju jam in drugih podzemnih prostorov, medtem ko lahko krivinomer koristno uporabimo predvsem za analizo po končanem tekmovanju in npr. izmerimo, kolikšno pot smo v resnici prehodili.

Koliko pa ekipi na tekmovanju pomaga sistem določitve lege s pomočjo satelitov, poimenovan s kratico GPS? GPS ne more in nikoli ne bo popolnoma nadomestil sposobnosti orientacije ekipe. Res je, da v pogojih vidnosti satelitov omogoča že sedaj natančnost določitve lege na 20 m, kar je načeloma za iskanje KT več kot dovolj. Tako diferencialne metode, ki dosega natančnost metra, ne potrebujemo. Vendar ima GPS kar nekaj omejitev. V gozdu, kjer večinoma tekmujemo, GPS redko lovi signale zadostnega števila satelitov v ustrezni legi. Če ga želimo uporabiti, moramo torej poiskati odprt prostor, kjer lovimo signale vsaj 4 satelitov (problem so tudi ozke doline). Ob vsakem vklopu

potrebuje za inicializacijo v poprečju vsaj 2 minuti, enako tudi po tem, ko ga iz sence (gozda) prinesemo na področje, kjer so signali. Zaradi različnih koordinatnih sistemov naših kart in GPS sistema je potrebno dobljene vrednosti še preračunati, kar spet traja nekaj časa. In najpomembneje: skrivnost orientacije je v iskanju optimalne poti do KT, GPS pa ti pokaže le smer in razdaljo do KT, kar dobra ekipa vsak hip itak lahko odčita s karte. Če bo nekdo želel iskati KT izključno z GPS, bo moral po zračni liniji od KT do KT, ne glede na vse ovire, ki se najdejo na poti. Za takšno pot bo porabil mnogo več časa kot izurjena ekipa, ki dobro bere karto.

Za podkrepitev napisanega opisujem izkušnjo naše ekipe z letošnjega ROT-a: GPS smo imeli s seboj in v določenem trenutku (etapa KT3 – KT4) smo želeli preveriti pravilnost našega predvidevanja o naši legi. Bili smo na robu gozda, a še ni bilo ustreznih signalov. Zato smo morali najprej na jaso, počakati na inicializacijo in nato preračunati v naš koordinatni sistem. Vse to je

trajalo dobrih 5 minut, pa še ena koordinata je odstopala iz neznanih razlogov več kot 500 m od mesta, kjer smo bili. Tako smo zapravili 5 minut, na celotni preostali progi pa smo naredili le še za 3 minute napak. Zaključek: dobra ekipa niti nima časa, da bi se igrala z GPS, saj ji njegova uporaba ne prinaša koristi. Za slabe ekipe, ki se popolnoma izgubijo, pa je lahko koristen pripomoček v sili, seveda, če ga znajo uporabljati.

Ob vsem napisanem menim, da je ob sedaj veljavnih pravilih ROT-a in načinu trasiranja prog, kot smo mu priča v zadnjih letih, pogoj za uspeh dobro branje karte in sposobnost gibanja s pomočjo karte in kompasa. Vsi ostali tehnični pripomočki za orientacijo ekipe ne prinašajo odločilnih prednosti. Tako se morajo vse ekipe, ki se odpravijo na ROT, zavedati, da bodo lahko progo uspešno prehodile izključno na osnovi znanja orientacije in ne na osnovi pravilne uporabe zadostnih tehničnih pripomočkov. Dokler je tako, razlogov za prepoved tovrstnih pripomočkov ni.

ŽVN

Ogenj v snegu

Rado Malnar
Ilustracije: Bizi

V mrzlih zimskih dneh mi na napornejših potepanjih v naravi misli pogosto uidejo k toplemu kaminu. Si predstavljaš, prsketanje ognja, zvijanje plamenov prijetne barve in blagodejna toplota, ki leze k tvojemu telesu. Kar drsiš, drsiš v objem toplote. Občutek varnosti in užitka je popoln.

V trenutkih napora in samote pa je imeti ogenj pogosto le velika neuslišana želja preživetnika. V današnji modernizirani družbi že težko dojamemo, da je ogenj ena dragocenejših stvari. Samo po sebi se nam zdi umevno, da ga imamo! Pa je res tako? Verjetno ga ni med nami, ki vsaj enkrat ne bi imel težav s kurjenjem. Gotovo pa je še več takih, ki živijo v lažnem prepričanju, da kurjenje obvladajo.

Že prvi poskus kurjenja v oteženih razmerah prinese trenutek streznitve. Grenko spoznanje, da stara ljudstva v besu in nesreči ob izgubi ognja niso zastoj izgnala ali celo ubila varuhov ognja ki so bili pri ohranjanju ognja neuspešni. V upanju, da bi bilo kurjenje tabornikom mačji kašelj, z velikim veseljem zaupam nekaj mojih skrivnosti o postavitvi in prižiganju ognja.

K pripravi ognja je vedno potrebno pristopiti resno. Smešno je spoznanje, da smo na dobro zamišljenem pikniku zaradi nešteto prižiganj površno postavljenega dračja ostali brez vžigalic ... Pa začnimo zares. Pri sebi imamo kar nekaj pohodniške opreme, za vžig imamo

vžigalice ali vžigalnik. Znašel si se sam v divjini. Tla so zasnežena, mokra, veter piha, rahlo rosi in se pripravljaj k ponovnim padavinam. Ogenj ob tvojem zavetju bo skoraj edina možnost za preživetje! Kje, s čim začeti! Veliko je stvari, ki jih moraš postoriti in vsa so pomembna in enakovredna. Urejeno ognjišče, zavetrje, gorivo, netivo, pravilna postavitve v pozorno prižiganje. . .

Recimo, da bi sam začel z urejanjem ognjišča. Glede na oceno moči vetra urediš dovolj veliko zaščito za ognjišče v zavetrju. V snegu ali na mokrih tleh je nujno, da preprečiš stik ognja z vodo. Če je sneg globok, je čiščenje nesmiselno. Izdelaj plato za ogenj. Vsa stvar je na moč podobna splavu, le da je ni potrebno povezovati in je bistveno manjša. Z zlaganjem polen drugo ob drugo boš ogenj dvignil od mokrih tal, omogočil pa boš tudi dobro dovajanje zraka.

Recimo da v bližnji okolici ne bo težav z gorivom. Nikoli ne reci, da ga imaš preveč! Skladovnica drv je odličen odbojnik toplote in ščit pred mrzlim vetrom. Če imaš možnost za gorivo izbiraj

les listavcev, ki daje večjo temperaturo in predvsem dlje gori. Netivo zahteva posebno pozornost. Vzemi si čas in nabiraj netivo ločeno od goriva. Izognil se boš možnosti, da zaradi nepozornosti navlažiš oziroma nabereš mokro netivo. Izbrano netivo je odločujoče za naš uspeh. Tisto najfinejše mora poskrbeti za vžig, ostalega pa mora biti toliko, da zadostuje za osušitev goriva in vzpostavitev trajnega ognja. Fino netivo lahko pogosto najdeš v svojih žepih. Kupček niti, osmukane tkanine, večkrat oprani papirnati robci . . .

V naravi pa so to najtanjše vejice iglavcev, ki jih z potrpežljivim iskanjem najdeš tudi v dežju pod košatimi krošnjami smrek. Idealno netivo je tudi lubje breze. Če si naravovarstvenik, se je ne

boš lotil z nožem, nohti so dovolj. Takoj pod ljubjem dreves se namreč skriva življenjski sok drevesa in prehrabena pot, ki jo z zarezo pod lubje prekinemo in s tem uničimo drevo. Omenjeno brezovo lubje gori z visoko temperaturo in precej dolgo, kar je idealno za netenje. V zares slabih pogojih ti ostane še vedno možnost, da z nožičem previdno izrežeš tudi v hudih nalihvih suho sredino debelejših vej, po možnosti iglavcev, ker se le-ti hitreje vnamejo. Izdelava netivnega gnezda je fino opravilo. Izdelane trske, drobnejše od vžigalic, nabrano drobno dračje ali ostalo netivo previdno oblikuj – zmečkaj kot da bi delal jajce

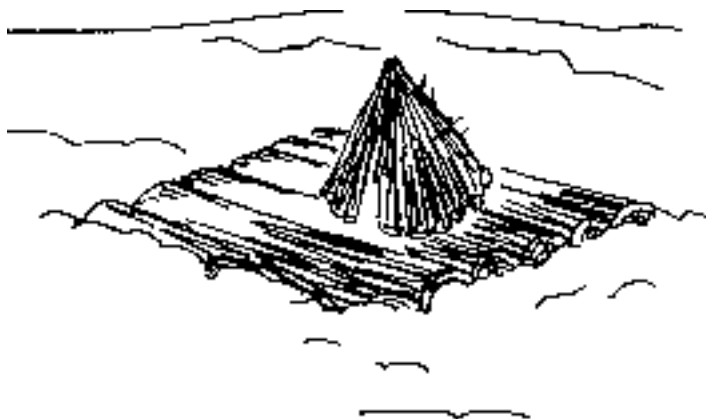

in ga položi v dobro pregneteno malenkost debelejših dračje, ki si ga oblikoval kot gnezdece. To "gnezdece" z jajcem vedno obrni proti vetru. Obloži ga z drobnim dračjem, tako kot da gradiš piramido z vhodom do "jajca". Proti vetru je vhod (mesto, kjer bomo prižgali ogenj) obrnjen zato, da nam vetrič pomaga podpihovati ogenj. Z nasmehom večkrat opazujem možakarje, ki krehajo in kihajo, ko na vsak način proti vetru poskušajo podpihati svoj ogenj pri različju. Previdno in na lahko naloži ob piramido še nekaj goriva. Hitreje in lažje se bo vnelo, če ga narežeš, razpoloviš, kot pa če polagaš okroglice. Kot prvi sloj goriva uporabi veje, ki jih v gozdu niko-

li ne pobiraš s tal, pač pa poiščeš take, ki so zapičene v zemljo ali visijo zataknjene med veje dvignjene od tal. Ne pretiravaj z oblaganjem, da ognja ne preobtežiš in zadušiš. Tudi samo prižiganje vžigalice lahko postane umetnost. Izurnjeni preživetnik bi moral zakuriti vsaj z razpolovljeno, če ne še z na štiri dele deljeno vžigalico. Pri prižiganju ognja počepni k vhodu – gnezdecu. Tvoj hrbet bo tako naredil dobro zaščito pred ve-

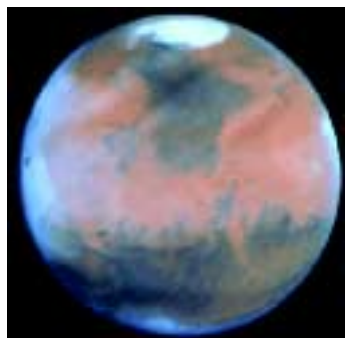
trom. Škatlico z vžigalnimi trakom pri-makni čim bližje gnezdu in potegni z vžigalico vedno v smeri proti gnezdu. Možno je tudi, da ti ogenj zaneti že iskra, ki nastane ob potegu po papirju. Ker je pri vseh rečeh potreban praksa tudi ti verjetno še nisi mojster, zagotovo pa z nekaj vaje to lahko postaneš. Le glej, da glede varnosti ne bo tako, kot radi rečejo stari ljudje: "Ko kurijo otroci gori povesod samo v šporhetu ne!"

Astronomija

Primož

Mars - Rdeči planet

Na Marsu življenje!?

Znanstveniki NASE so prepričani, da imajo dokaze za obstoj življenja na Marsu – če že ne danes, pa vsaj pred nekaj deset tisoč leti. V meteoritu ALH84001, ki so ga pred leti odkrili v ledu Antarktike, so namreč odkrili drobne kristalčke železovega magnetita, snovi, ki jo tudi bakterije na Zemlji uporabljajo pri orientaciji v vodi. Na ta način se namreč bakterije orientirajo po zemeljskem (marsovem) magnetnem polju, na podlagi česar najdejo bolj ugodne razmere za preživetje. To odkritje predstavlja revolucionarno dejstvo, da so tudi v kameninah z drugih planetov lahko fosilni ostanki starih prebivalcev. Obstaja torej velika možnost, da življenje na Marsu tudi danes obstaja, morda celo pod marsovo skorjo. Vendar Mars premalo poznamo, da bi lahko z dovolj veliko verjetnostjo potrdili zamišljeno hipotezo. Skeptiki celo pravijo, da so lahko fosilni ostanki bakterij v meteoritu z Marsa celo zemeljskega izvora, saj je ležal na tleh Antarktike dovolj dolgo (okoli 13.000 let), da so se lahko vanj naselile bakterije, ki so kasneje okamenele v fosilne ostanke.

ZNANE_I ZJAVE

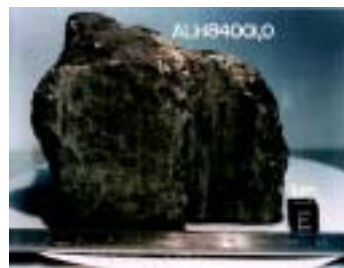
Edino še iluzije nam pomagajo živeti; spoštovati jih moramo v drugih, kot tudi v sebi. Človeku, ki bi spoznal vso resnico, ne bi preostalo ničesar drugega kot da sede na rob ceste in joče do smrti. (Edmond JALOUX)

Popolni lunin mrk

Spet bomo lahko pričala čudovitemu astronomskemu pojavu, ki bo na našo srečo najbolje viden ravno iz Evrope. Če bo le vreme naklonjeno, bomo lahko 9. januarja pričala popolnemu luninemu mrku. Polna luna bo na severovzhodu vzhla že ob 16:16. Počasi se bo dvigala vse višje nad vzhodno obzorje, dokler ne bo ob 18:46 nalletela na zemljino "polsenco" – to je območje, ko gledano z Lune, Zemlja začne zakrivati del sončeve ploskve. Torej Sonce na Luno še sveti, vendar ne več s svojo popol-

LUNINE_MENE

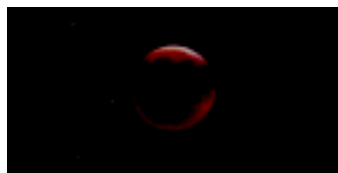
Prvi krajec	2. 1. 2001	ob	23:33
Polna luna	9. 1. 2001	ob	21:26
Zadnji krajec	16. 1. 2001	ob	13:37
Mlaj	24. 1. 2001	ob	14:09
Prvi krajec	1. 2. 2001	ob	15:03
Polna luna	8. 2. 2001	ob	8:13
Zadnji krajec	15. 2. 2001	ob	4:26

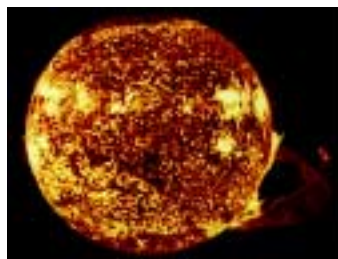
Meteorit z Marsa

Astronomija

no površino. Najverjetneje takrat na Luni še ne bomo opazili nič posebnega. Le zelo pozorno oko bo lahko opazilo rahlo zmanjšano osvetlitev na spodnjem (vzhodnem) delu lunine površine. Luna bo vse bolj tonila v lunino polumesec vse dokler ne bo dosegla ob 19:43 zemljino "senco" – to je območje, ko gledano z Lune, Zemlja popolnoma prekrije sončevo ploskev. Torej na Luni postane skoraj v trenutku popolna tema. To pa je tisto, kar bo opazil vsak opazovalec z Zemlje. Naenkrat se bo začel pomikati oster rob zemljine sence preko luninega površja. Če bomo ta rob pogledali z daljnogledom, bomo opazili, da ni pravzaprav tako oster. Razlog se skriva v zemljini atmosferi, katere senca bomo lahko opazovali na Luni. Polna Luna se bo vse bolj spreminjala v »krajec«, katerega lok bo obrnjen navzgor (proti zahodu), vse dokler ne bo tudi krajec ob 20:51 popolnoma "ugasnil". Takrat bo cela Luna zajeta v zemljini senci. Luna bo obarvana rjavo-rdeče, to pa zato, ker se še vedno nekaj svetlobe prebije do luninega površja (svetloba s Sonca se namreč lomi v zemljini atmosferi). Gledano z Lune bi bila takrat Zemlja videti kot bleščec obroč. Največjo stopnjo mrka bo Luna dosegla ob 21:21. Takrat bo najbolj zatemnjena, vendar bo še vedno svetila v rjavo-rdeči barvi. Luna bo v zemljini senci ostala vse do 21:50, ko bo na skrajni vzhodni rob Lune posvetil prvi sončni žarek. Seveda bo Sonce, gledano z Lune, še vedno delno prekrito z Zemljo. Lunin krajec se bo postopno povečeval vse dokler Luna ne bo popolnoma zapustila zemljine sence. To se bo zgodilo ob 22:58. Takrat bo za večino opazovalcev popoln lunin mrk končan. Vendar se bo Luna še naprej prebijala skozi zemljino polumesec, ki jo bo zapustila šele ob 23:55, ko bo mrk tudi dejansko končan.

Luna ob popolnem mrku sveti rjavo-rdeče

Mrki - igra treh nebesnih teles)

VZHODI_IN_ZAHODI_SONCA

1. 1.	Vzhod: 7:44	1. 2.	Vzhod: 7:25
	Zahod: 16:27		Zahod: 17:07
15. 1.	Vzhod: 7:40	15. 2.	Vzhod: 7:05
	Zahod: 16:43		Zahod: 17:28

Narava Pugy Cerkniško jezero

Predvsem zaradi svoje velike površine v deževnem obdobju in popolne presušitve v sušnih mesecih je Cerkniško jezero pravi fenomen med presihajočimi jezeri. Ko se dotok voda iz številnih izvirov pod Slivnico in Javorniki tako poveča, da ponorne jame, ponikve in

požiralniki vse količine ne morejo sprejeti, se jezero poveča do robov Cerkniškega polja. Ko pa vode v celoti odtečejo proti Rakovem Škocjanu in Vrhniki, se pokažejo travniki in v hudi suši celo žrela požiralnikov.

Rod jezerske ščuke

Področje delovanja: Cerknica, Grahovo, Rakek, Nova vas

Leto ustanovitve: 1975 (letos praznujejo 25-letnico)

Število aktivnih članov: 171

Struktura rodu: četa Presihajoče jezero Grahovo (2 voda MČ in 3 vodi GG), četa Bloški smučar (3 vodi MČ), četa Škocjanski raki (2 voda MČ) in četa v Cerknici (3 vodi MČ, 3 vodi GG, klub PP in 2 grči).

Ime in priimek starešine rodu: Luka Urbas, telefon 01/709 60 20, e-naslov luka.urbas@siol.net

Simbolika imena rodu

Za ime smo si izbrali kar nam najbližje svetovno znano presihajoče Cerkniško jezero in pa jezersko ščuko, ki jih v jezeru kar mrgoli.

Kosobrin

BUKEV *Fagus sylvatica* L.

Bukev je naš najpomembnejši listavec. Njeno ime je staro, njegov besedni koren zasledimo v različnih jezikih. Bukev raste v zmernem vlažnem podnebju. Zraste do 40 metrov visoko. Krošnja je gosto vejnata in visoko usločena. Debla bukev, ki rastejo na planem so nizko razvejana. Na gozdnih bukvah poženejo veje visoko na deblu. Lubje je svetlo sivo, do visoke starosti gladko, posejano z belkastimi pegami. Listi so 6 do 8 cm dolgi, bleščeci in gladki, jajčasti, celorobi in rahlo valoviti. Na robovih koničasti, sprva so svetlo zeleni, svileni dlakavi in nagubani. Pozneje so temno zeleni, jeseni rumeno rdeči. Ko se posušijo, ostanejo delno na drevesu do pomladi. Cveti aprila in maja, hkrati z olistanjem. Bukev je enodomno drevo; moški kroglasti cvetovi vise v šopih na dolgih pecljih, ženski po parih v dlakavem ovoju. Plodovi so po dva ostroroba 1 do 2 cm dolga rjava oreška-žira v lupini z mehкими bodicami, ki se, ko dozori, odprejo s 4 loputami. Plodovi dozori v septembru in oktobru. Bukev običajno bogato obrodi vsako četrto ali peto leto. Pri nas je bukev med listavci za gospodarstvo najpomembnejše drevo. Rada raste na apnenčastih, ilovnato peščenih tleh. Zaradi gostega listja je v bukovih gozdovih vedno senčno in hladno. Izven gozdov sadijo bukev po parkih, predvsem njene okrasne različice. Tako na primer rdečelistno bukev in bukev žalujko. Bukov les je težek in trd. Iz bukovine izdelujejo pragove, parketne ploščice, sode, pohištvo, uporabljajo ga za gradbeni les in kurivo. Žir je krmilo za prašiče in perutnino.

Uporabnost

Žir lahko pečemo podobno kot kostanj, iz žira lahko naredimo kruh, tako da žir zmeljemo v moko in dodamo pšenično moko. Iz listov lahko naredimo liker, sendviče in napitek. Če žir stisnemo, dobimo olje.

Učinkovine

Miščobno olje, trimetilamin, holin, maščobne kisline, listi vsebujejo vitamin C.

- Posebno opozorilo:
- Žira ne smemo nikoli uživati surovega, ker vsebuje nekatere strupene snovi: trimetilamin, holin, po njem nam postane slabo, povzroča glavobol in pijanosti podobno zmedenost.

Recepti

Liker iz listov

Potrebujemo: 5 pesti bukovih mladih listov, 20 dag sladkorja, 1 l alkohola, 1 dcl vinjaka, 3 dcl vode

V stekleno posodo ali steklenico s širokim vratom damo mlade lističe bukke, alkohol in dobro zapremo. Postavimo jo v hladen prostor za tri tedne. Potem tekočino precedimo, dolijemo v vreli vodi raztopljen sladkor in vinjak, dobro premešamo in nalijemo v manjše steklenice. Liker mora stati še 3 tedne, potem ga lahko začnemo uživati.

Sendviči z listi

Potrebujemo: mlade bukovne liste, črn kruh, maslo, topljen sir, limonin sok.

Za te nevsakdanje sendviče nabereimo čisto mlade, nežne in prozorne bukovne liste, ki jih čisto na drobno natrgamo ali narežemo.

Kruh narežemo, vsak košček namažemo z maslom in topljenim sirom, posipamo z drobno narezanimi lističi in popapljamo z limoninim sokom.

Sendviče ponudimo z jogurtom ali kislim mlekom.

Napitek iz žira

Potrebujemo: žir, mleko in sladkor.

Zreli žir damo v segreto pečico in pečemo tako dolgo, da postane hrustljav. Potem ga zmeljemo in z mlekom skuhamo v napitek podoben beli kavi. Osladkamo po okusu. Pije se vroč napitek.

Izleti

besedilo in fotografije: ALBATROS

Zimske radosti?

Ko boste tole brali, bo novo leto za nami, pravzaprav bomo že globoko v januarju. S to številko se bo pričel nov letnik Tabora, jaz pa sem še vedno tu, v tej rurbiki. Naj se končno oglasi nekdo in pove, kako zelo me ima dosti, hkrati naj prevzame prispevke in Matija me bo lahko "upokojil". Skratka, zmanjkuje mi idej, hkrati pa se ne želim (preveč) ponavljati.

Kam danes? Če vremenske razmere z začetka letošnje zime še trajajo - nobenih padavin (vsaj ne pravih – snežnih) in relativno visoke temperature - se enako prav gotovo sprašujete tudi vi. Ker je namen mojih člankov, da vam dam kakšno uporabno idejo v zvezi z obiski narave, vam bom danes natresel nekaj utrinkov...

V primeru padca temperatur ter vsaj delčka snežnih padavin, bi se lahko v bližnji prihodnosti podali na

Sankanje,

ki je prav gotovo vsem vsaj toliko poznana zimska »panoga«, da je ni potrebno podrobneje predstavljati. Pred kratkim sem prebral odločitev kranjskogorske občine o nepluženju vršiške ceste. To pomeni, da bo le-ta ponovno večino zimske sezone neprevozna in morda tudi zaprta. Pred tremi leti je bila **vršiška cesta** namreč zaprta z zaporo pri hotelu Erika, povsem ob vnožju, in **namenjena rekreativnemu sankanju**. V dnevnem času je zadeva potekala neorganizirano – prepuščeno iznajdljivosti posameznika, v nočnem

času pa organizirano (agencija Julijana iz Kranjske gore). Organizatorji so udeležence opremili s sanmi in čelnimi svetilkami ter jih s terenskimi vozili peljali na izhodiščno točko. »Sankači« so se nato spuščali po ledeni cesti ob kateri so gorele bakle. V dveh sledečih zimah (lani in predlani), ko je bila vršiška cesta plužena, se je **sankalo s tromeje** med Slovenijo, Italijo in Avstrijo ter še po nekaterih gozdnih cestah v okolici Kranjske gore ter Martuljka.

Sankanje je seveda možno tudi drugod. Znana je "pela" **z Vogarja v Bohinj**, pa npr. **od Valvasorjevega doma pod Stolom v Žirovnico** ter celo **s Šmarne gore v Zavrh**.

Prav gotovo se sanki še marsikje drugje. Torej, če ne veste kaj bi - malo razmisleka, organizacijske žilice in adrenalin bo tu.

Komur sankanje ni ravno najbolj všeč, le-ta se lahko odpravi **drsat** ali pa **smučat**. Drsanje v primerjavi s sankanjem zahteva nekaj znanja in opreme, smučanje pa še precej več. Zato pa smučanje ni več samo smučanje. Zdaj lahko "carvamo", "telemarkamo", "big-foo-

Smučarji in pešaki osvajajo belo Dolino

Turni smučar reže belino

tamo" ali pa počnemo nekaj povsem drugega – "bordamo". In prvi zgoraj omenjeni slog – carving je prodril celo v takšno klasiko, kot je

Turno smučanje

a v osnovi je to še vedno ista stvar. Oprtamo si smuči, oziroma na njih hodimo, se povzpemo vrh gore, hriba ali le na neko drugo višjo točko ter se preko čistih in nedotaknjenih pobočij spustimo v dolino.

Ja, teorija. Namreč v zadnjih letih je tovrstna dejavnost pri nas dosegla tolikšen razmah, da je že zelo težko najti nedotaknjena pobočja. Med klasične turne smuke, kjer se smuča skoraj že kot na Krvavcu, sodijo **Kotovo sedlo z izhodiščem v Tamarju, Viševnik z Rudnega polja, Mala Mojstrovka z Vršiča** ter spomladi tudi **Kredarica iz Krme** – pa še bi se dalo naštevati. Pri teh, vsaj ob lepih sobotnih dnevih, velja pravilo da se je potrebno pripeljati v izhodišče, potem pa samo slediti množici, ki te pripelje na cilj. Kdor pa je bolj kot ljubitelj si-

cer športno zanimivih ciljev ljubitelj miru, naj se odpravi na v smučarskem smislu manj zanimive vrhove.

Porezen

je vrh, ki bi lahko ustrezal zadnji definiciji. In je na tem mestu zato, ker lahko predstavlja zanimiv izlet, pa če je sneg ali ga pa ni. Nanj se lahko odpravimo pozimi ali poleti, s smučmi ali brez.

Šotor v snegu

Izhodišča: Cerkno - dostopno z avtobusom, Podbrdo - vlak, Davča - osebno vozilo.

Časovnica: iz Cerknega 3,30h, iz Podbrda 4h, iz Davče 3h.

Težavnost: pozimi srednje zahteven izlet v sredogorje, poleti tehnično nezahteven izlet po lahkih označenih poteh.

Zavetišči: Koča na Poreznu oziroma Dom Ivana Borisa, planinsko zavetišče Poče.

Primernost: pozimi ni za najmlajše.

Vodniška literatura: Črnivec-Praček - Turni smuki, vodnik Sidarte - Turni smuki, karta Škofjeloško pogorje.

Mednarodne strani

Pugy

Sedmi zlet

Če ste do sedaj oklevali s sodelovanjem na 7. zletu hrvaških izvidčakov, ki bo od 20. do 30. julija letos v Fužinah pri Delnicah, potem vam bo nekaj razlogov za udeležbo premaknilo jeziček na tehtnici:

- **bližina Slovenije** – prostor v Fužinah pri Delnicah je od slovenske meje oddaljen le 20 km. To pomeni zelo majhne stroške prevoza na akcijo v tujino,
- **rodovo taborjenje** – organizatorji so si zlet zamislili kot več taborjenj rodov iz Hrvaške na zaključnem prostoru, ki jih povezujejo otvoritev in zaključek ter del organiziranih programskih aktivnosti. Zleta se tako lahko udeležijo tako najmlajši Murni, kakor tudi grče,
- **sporazumevanje**, ker nam je hrvaški jezik nekako "v ušesu" in tudi domačini zleta razumejo slovensko, bodo odnosi med udeleženci zelo pristni in neposredni,
- **prijatelji iz Velenja** – mnogi ste se na Slovenskem zletu tabornikov v Velenju družili s skavti iz Hrvaške, ki so se našega zleta udeležili v velikem številu. Ostala so trajna prijateljstva, simpatije in ideje, ki jih boste lahko osvežili in nadaljevali prav na zletu,
- **mednarodna udeležba**: poleg skavtov iz Hrvaške bodo na smotri sodelovali tudi predstavniki iz precejšnjega števila evropskih držav, prijatelji iz Amerike in celo daljne Japonske. Tako bo poleg programa močno prisotna tudi kulturna izmenjava in globalni pogled na svet,
- **prostovoljstvo** – to je še ena izmed aktivnosti, na kateri lahko polnoletni člani organizacije v mednarodnem letu prostovoljstva, pripomorejo k boljši izvedbi programa za mlade,
- **na snidenje** – udeležba na zletu bo tudi edinstvena priložnost za predstavitev Zleta tabornikov Slovenije 2002 v Tolminu in hkrati povabilo nanj. Takšnemu neposrednemu povabilu se ne bo moč upreti!

7. ZLET SIH – "DRAGOCEN BISER V ZBIRKI SKAVTSKIH SPOMINOV!"

Prijavnice lahko dobite v pisarni ZTS.

Korak k boljši mobilnosti

Ministri Evropske unije, zadolženi za izobraževanje in mladino, so v začetku novembra razpravljali tudi o možnostih za stimuliranje mobilnosti mladih. Ob tem je Evropski mladinski forum predlagal naslednje rešitve za premagovanje ovir mobilnosti v Evropi:

- trikratno povečanje virov dodeljenih podpori mobilnosti mladih,
- sprejetje progresivnega načrta, da bo do leta 2010 vsak tretji mladostnik po končanem rednem izobraževanju v tujini preživel vsaj 6 mesecev,
- ukinitve viz, dovoljenj za začasno bivanje in podobnih administrativnih omejitev vsaj za mlade do 26. leta starosti,
- omogočanje nezaposleni mladini dostop do informacij o zaposljivosti v tujini in da jih gostiteljske države ne bodo imele za "odvečno breme",
- zagotavljanje enakih možnosti mobilnosti tudi za mlade iz tretjega sveta, ki živijo v državah Evropske unije
- vzpodbujanje držav članic in organov EU, da kampanje mobilnosti ne izvajajo samo za mlade oz. končne uporabnike, ampak tudi med multiplikatorji (npr. organizacijami) in tistimi, ki o tem odločajo (vlada in parlament).

Ob tem so "mladi" še zapisali: "Pospesevanje mobilnosti mladih je ključnega pomena za proces medkulturnega spoznavanja in razumevanja. Je učno orodje namenjeno povečanju strpnosti in način za spoznavanje in pridobivanje izkušenj v procesu globalizacije Evrope."

Evropska avantura se nadaljuje

PROGRAMI OSEBNE RASTI IN PROSTOVOLJNEGA DELA V TUJINI

Skoraj 60 projektov v 20 državah Evrope v letu 2001 odpira vrata mladim popotnikom, ki se bodo v tujino podali na lov za novimi znanji in pridobivanjem osebnih izkušenj na področju demokracije, solidarnosti, kulture, raziskovanja in odkrivanja, kakovosti življenja in spretnosti za poklic. Edini pogoj je starost od 16 do 22 let.

Drugi del avanture pa je zagotovilo prostovoljno delo v tujini. Mladi od 18. do 30. leta imajo možnost da za 4 tedne odidejo na prostovoljno delo v enega izmed 27 skavtskih centrov v enajstih državah Evrope. Poleg dela je seveda v ospredju razvoj njihovih voditeljskih sposobnosti in pa medkulturno učenje.

Udeleženci imajo tako možnost učenja in izmenjave izkušenj z drugimi člani prostovoljnega osebja, kakor tudi drugimi udeleženci z vsega sveta.

Poleg tega MOVIT (www.movit.si) ponuja možnost za vključitev v program Evropske prostovoljne službe (prostovoljno delo v tujini za čas od 6 do 12 mesecev), v zadnjem času pa se pojavlja vse več možnosti za redno zaposlitev v tujini (razpisi Evropske skavtske regije, Evropskega mladinskega foruma...).

Mednarodno leto prostovoljcev

Generalna skupščina združenih narodov je leto 2001 proglasila za Mednarodno leto prostovoljcev (Internacional Year of Volunteers – IYV). Zato je Program Združenih narodov za prostovoljno delo označen kot osrednji program vseh mednarodnih aktivnosti. V okviru programa naj bi vse organizacije, ki združujejo prostovoljce osvetlile dosežke milijonov prostovoljcev, ki so posvetili svoje delo tistim, ki so pomoči potrebni, in spodbuditi druge, da sledijo njihovem zgledu.

Cilji Mednarodnega leta prostovoljcev so predvsem:

- večje priznanje prostovoljnemu delu,
- širitev podpore prostovoljnemu delu,

- boljše povezovanje prostovoljnih organizacij,
- promocija prostovoljnega dela.

Tudi na nacionalni in lokalni ravni lahko organizacije in njihovi prostovoljci/ke prispevajo k uspehu Mednarodnega leta prostovoljcev. Že odkar je bilo razglašeno Mednarodno leto, OZN podpira tudi dejavnosti, ki potekajo na tej ravni. Izredno pomembno je, da vsaka država in organizacija Mednarodno leto prostovoljcev prilagodi tudi svojim potrebam in se v okviru le-tega ukvarja tudi z lastnimi, specifičnimi vprašanji.

**Mednarodno leto prostovoljcev
traja več kot samo en dan!**

Popotovanja

Avstralija – rdeča zemlja

Gregor Lenasi

Popotniški klub Samožer

Sedež društva: Žerjavov rod, Dolsko 55, 1262 Dol pri Ljubljani

Internet naslov: <http://samozer.rutka.net>, samozer@rutka.net

Avstralija, celina rdečega peska, pristnih domorodcev, dežela igralnih avtomatov, prijaznih ljudi, ki živijo veliko bolj preprosto kot mi. Dežela, ki navdušuje s svojo naravno dediščino. Avstralija preseneča z razdaljami, ki si jih nikoli niti predstavljati ne bi mogli. Tudi one imajo svoj smisel ...

Na pot se nas je odpravila skupina desetih nadobudnih popotnikov. Potovali smo s kombiniranim vozilom in v dobrem mesecu prevozili okrog 15 000 km. Obroke hrane smo si pripravljali sami, prenočevali pa smo v šotorih. To je bil edini način, da smo lahko prisluhnili večernemu prepiru pisanih pa-

pig, se srečali iz oči v oči s koalami, emuji, kenguruji in tudi krokodili. Celi- na je izredno redko poseljena, saj živita v povprečju na kvadratnem kilometru manj kot dva prebivalca. Tako smo se iz dneva v dan prebijali skozi kilometre neposeljene pokrajine, kjer za hip pomisliš, da se je življenje ustavilo. In kljub temu smo lahko na tem "oddaljenem planetu", kjer človek še ni prevzel prevlade v svoje roke, začutili njegovo brezmejnost, utrip, ki se je za vedno usedel globoko v naša življenja. Ostalo nam je neizbrisno doživetje in življenjska izkušnja.

Seveda pa Avstralija ni le pusta, neposeljena polpuščava. V času potovanja smo lahko doživeli tudi čare tropskega gozda na severu in poseljenega obalnega po-

dročja na vzhodu. Na severu smo morali za nekaj dni zamenjati tudi prevozno sredstvo, saj je bila prevoznost zaradi tropskega gozda otežena. Na vzhodu pa smo bili vso pot v povezavi z morjem. Tako smo si vzeli en dan za potapljanje na Velikem koralnem grebenu, drugi dan za ogled kitov, tretji dan za obisk peščenega otoka, po dolgem in počez smo raziskali vsa večja mesta na vzhodu, vključno s Sydneyem, itd. Dogodkov, o katerih bi bilo vredno pisati, je bilo na desetine in prav o vsakem bi lahko napisal nekaj strani.

Rad bi omenil le dve doživetji, ki sta mi posebno prirasli k srcu. Besedi, ki označujeta ti dve aktivnosti sta "pokies" in "fossicking". Prva označuje igralne avtomate, ki so zame postali prava avstralska znamenitost. Srečuješ jih na vsakem koraku, v skoraj vsakem pubu in tako skoraj ni bilo dneva, da ne bi zvečer ob kozarčku piva sprostili nekaj adrenalina tudi ob pritiskanju na gumbte teh znamenitosti. Avstralija velja za igralniško deželo in tudi v tem pogledu smo zaživeli z njo. Druga beseda označuje izkoriščanje dragega rudnega bogastva, ki je dosegljivo tudi malemu človeku. Mi smo se preizkusili v štirih "disciplinah". Začeli smo z iskanjem poldragega kamna, z imenom granat, po treh tednih pa končali z iskanjem bolj znanega dragega kamna, z imenom safir. Postopek pa je naslednji: najprej je treba poiskati območje, kjer se ti kamni nahajajo (do tja te vodi Lonely Planet in navigator v avtu). Potem

sledi izposoja opreme (sito, vedro z vodo, kramp, lopata, dodatki ...) in prikaz uporabe te opreme. Če upoštevaš navodila izurjenega "fossickerja", imaš možnosti, da tudi kaj najdeš. Za vse to je treba tudi plačati, vendar cene niso visoke (20 AUD za eno dopoldne). Območje je možno zakupiti tudi za več dni, ali za cel mesec in potem se da dogovoriti za popust (o tem bom razmišljaj, ko se bom naslednjič odpravljaj v Avstralijo).

Preizkusili smo se tudi v izpiranju zlata in iskanju lavinskih mehurčkov. Bili smo kar uspešni. Domov sem se vrnil s

slabim kilogramom robe (opali, safirji, granati, lavini mehurčki, zlato).

Skratka, Avstralija je dežela, ki je vsekakor vredna ogleda; še vedno divja in nepredvidljiva. Kljub temu, da nam je postajala vse bolj domača in smo o njej vedeli vedno več, je še zdaleč ne poznamo. In še priporočila: v Avstralijo se ne odpravljaj za manj kot en mesec, ker je enostavno prevelika, če bi jo želel spoznati. Mi bi potrebovali vsaj še en mesec. Ko boš pripravljaj finančni plan, ne pozabi prišteti nekaj dolarjev rezerve za "pokies" in drage kamne (so zelo po-

ceni). Ko boš časovno načrtoval potovanje pa ne pozabi prišteti kakšen dan več za "fossicking".

Kot že rečeno, na voljo imam dve strani za objavo in tako bom moral počasi končati. Vse, ki vas podrobno zanima potek našega potovanja, si ga lahko ogledate na naši popotniški strani, na naslovu samozer.rutka.net/program/avstralija/. Na tej strani objavljamo tudi druge popotniške informacije, zato ste lepo vabljeni, da se nam pridružite. Ko bomo pripravili potopisno predavanje ob diapozitivih, vas bomo pa tudi obvestili.

Trenutki

Luga

Ne odnehaj nikdar!

Ja, preprosto, ne odnehaj nikdar! Moji koraki merijo zanimive poti, moji pogledi objemajo prijetne ljudi, moji dotiki vznemirjajo vedno nove vezi. Marsikakšna stvar trpka obstane v želodcu, a vedno je več tistih, ki dišijo po še. Včasih obležim na mostu, ko ne vem, v katero smer bi šla. Pa se vedno spomnim, da za nekaj živim. Da imam nekaj pred seboj. Da je nekaj v meni. In zato vedno grem naprej, tja, kjer je moja sreča doma!

V velikem mestu se človek nauči svet okoli sebe opazovati z nekam posebnimi očmi. S točkasto usmerjenim, žariščno naperjenim pogledom. Kdor hoče pogledati puščavo ali ledeno planjavo, mora gledati drugače. Pustiš, da ti posebnosti zdrsnejo iz fokusa, da tako dobiš pregled celote. S takimi očmi človek vidi drugačno dejanskost.
(P. Hoeg)

V življenju ne moremo nikoli natančno vedeti, kaj bo. Zato tudi ne smemo skrbeti, kako in kdaj se bo kaj zgodilo. In tako se zgodijo, kar si želimo.

Veš, katero napako delamo spet in spet? Mislimo, da je življenje nespremenljivo in da moramo, ko smo se enkrat utirili, slediti tiru prav do konca. Usoda pa je veliko bolj domiselna od nas. Ko že misliš, da si se znašel v slepi ulici, ko si na robu brezupa, pride močan sunek vetra in v hipu vse preobrne, vse se spremeni in naenkrat se znajdeš v čisto novem življenju.
(S. Tamaro)

Nikdar pa ne smemo izpred oči izgubiti tistega, kar hočemo. Tudi če kdaj pomislimo, da je svet močnejši od nas. Skrivnost je le ena: Ne odnehati nikdar!

Ježkov kotiček

Bodite pozdravljeni.

Zamisel za rubriko, ki jo zdajle berete, je na mojem zelniku rasla že nekaj časa. Večina zamisli se ponavadi porodi v družbi prijateljev in tudi sam se bi rad zahvalil Njej – prijateljici malega princa in oboževalki čarovnikovega vajenca, ker me je spodbudila in v veliki meri pripomogla k uresničitvi moje tihe želje.

Ježkov kotiček je prav posebno mesto, kjer se sicer nahaja vse mogoče. Vendar vam na tej strani želim razkriti le en nje-gov majcen delček. Natančneje – svojo knjižno polico. Prostor, kjer je doma domišljija – tisti del človeka, ki ga ljudje najpogosteje izgubijo takrat, ko bi ga pravzaprav najbolj potrebovali. Takrat, ko odrastejo!

V Ježkovem kotičku vam želim odpreti zgolj vrhno tančico knjig, za katere menim, da jim nihče od vas ne bi smel ubežati. S svojim skromnim mnenjem, prijetno mislijo pisatelja in s kakšno dobro ilustracijo vas vabim, da obrišete prah s svojih knjižnih polic, morebiti stopite v knjižnico ali celo v knjigarno in si privoščite svojo žlico domišljije. Vsak mesec vam želim predstaviti knjigo ali dve po lastnem izboru in vam tako olajšati izbiro.

Ker pa tudi Jež ve, da še ni pogoltnil niti kapljice v morju knjig, čeprav strastno bere že odkar pomni, bo vesel vsakršnih predlogov, želja in kritik, ki bodo priromali v njegov elektronski nabiralnik (jurejez@rutka.net). Potrudil se bom, prebral vaše knjižne predloge in upošteval vaše želje pri predstavitvi.

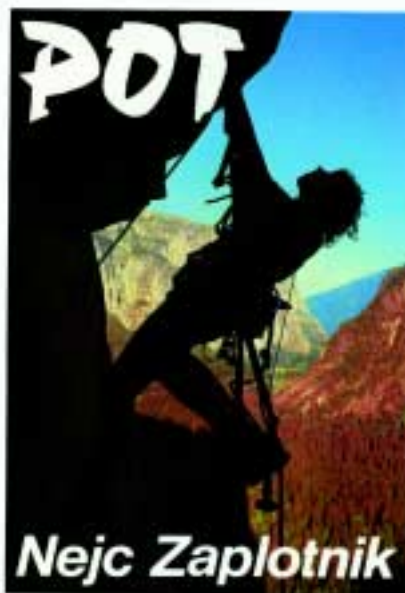
Prvič samo namig, brez obširnejše predstavitve.

"Kdor bo iskal cilj, bo ostal prazen, ko ga bo našel. Kdor bo našel pot, bo cilj vedno nosil v sebi!"

Knjiga, ki se mi je globoko vtisnila v spomin in jo z veseljem prelistam znova. Iskrena izpoved in globoka doživetja alpinista in hribolazca, ki se je za vedno z veliki črkami vpisal v veliko knjigo slovenskih alpinistov. Ni bil najprej pisatelj, vendar je svoja čustva in doživetja znal tako pristno in srčno preliti na papir. Zdaj počiva tam, kjer je v svojem bogatem življenju našel svojo pot.

**Jež svetuje,
vi preberete:**

Nejc Zaplotnik, POT

Nagradna križanka

SESTAVIL F. KALAN	NAŠA PEVKA	GLAVNO MESTO MONGOLIJE	OV RATNA RUTA	KRAJEVNA SKUPNOST	ANGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA	TEŽA OVOJHINE		HROŠČ V MOKI	IRSKA REPUBLIKANS KA ARMADA	ŠPORTNI KLUB	VEČJA VOKALNA SKLADBA	LETUVIŠČE PRI KOPRU
VINSKA SORTA							POLJSKI GLODALEČ (MANJŠI)					
DRŽAVA NA SEVERU ZDA							TROPSKI VETER INKOVSKI VLADAR					
RALNA ZAMLJA				ŽENSKO IME						NIK KERSHAW PREDEL, KI MU VLADA EMIR		
TUNIZIJA			VRSTA RAZSTRELIJA	ODPRTA POŠKODBA LOVSKO SKRIVALIŠČE					GRŠKA ČRKA PRESTOLNICA BABILONIJE			
ANJTIČNO RACUNALO (ABAKUS)					VODNA ZIVAL	KROŠNJAR KANA (KRAJSE)						
ČRNKA								SPLET LAS				
PREBIVALEC OTOKA							RAZTEGLJIVA PLETENINA	OTOK PRI ŠKOTSKI RATA				
RONALD (KRAJSE)				NEGATIVNA ELEKTRODA ŽENSKO POKRIVALO							LIŠP	STAVČNO LOCLO
DRŽAVNA BLGAJNA					MAJHNA SLUZASTA, PLAŽEČA SE ZIVAL	RUBIDIJ BAJKA			KANON VRTNA LOPA			
										VEZNI NIKO ROBAYS		
	LIK, KI IMA TRI KOTE											
	ŠOFERSKI ZEMLJEVID											

NAGRAJENCI_IN_NAGRADNI_RAZPIS_ŠTEVILKA_1

Pravilno izpolnjen kupon št. 11 je poslalo 35 bralcev TABORA, pravilne rešitve so: ČIČ, JASNOTA, ČITALKA, ANTONIJA in ROT.

Nagrajenci so: Baseball čepico (podarja Flo&Boy, d.o.o.) je dobila **Katja Krevs** iz Novega mesta. DROGINO nagrado je prejela **Hojka Drozg** iz Maribora, na ajdove omlete v gostilno LIEBER bo šla **Nina Frahm** iz Ljubljane, na-

grado podjetja JAZON pa dobi **Luka Graj** iz Črenšovcev. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 1 pošljite **najpozneje do 20. januarja** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

*Kjer
pamet
nekaj
velja!*

<http://www.hermes.si>